

RAIVAAJA

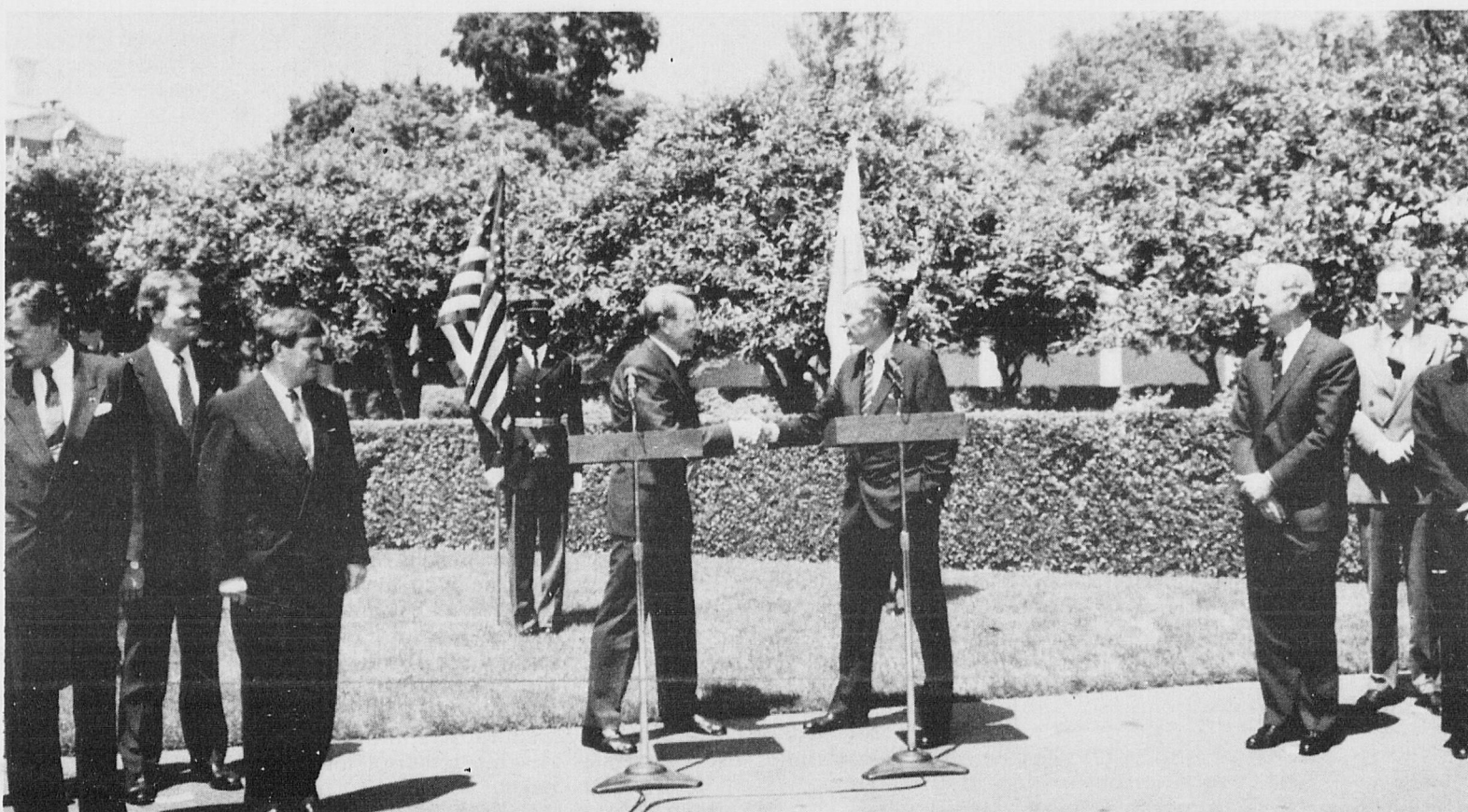
(THE PIONEER)

Keskiviikkona, toukok. 15 - Wed. May 15, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 20 50 cents

Presidentit kasvotusten Washingtonissa Bush ylisti Koiviston Neuvostoliiton asiantuntemusta

Presidentti Mauno Koivisto (kesk. vas.) kätelemässä presidentti George Bushia Valkoisen talon South Lawnilla tapaamisensa päätyttyä. Kuvassa myös Suomen Washingtonin suurlähettiläs Jukka Valtasaari (vas.), osastopäällikkö Jouko Blomberg, Suomen

ulkoministeri Paavo Väyrynen ja oikealla US:n edustajat, ulkoministeri James Baker ja kansallinen turvallisuusneuvonantaja Brent Scowcroft.

Pelättiin myös, että presidentti George Bushin paria päivää aikaisempi yllättävä sairauskohtaus aiheuttaisi muutoksia vierailuohjelmaan. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan presidentit tapasivat toisensa aikataulun mukaisesti toisena vierailupäivänä Valkoisessa talossa.

Bush toivotti Koiviston tervetulleeksi ylistävin sanoin. Hän sanoi olevansa mielissään voidessaan vastaanottaa hyvän, vanhan ystävänsä ja lisäksi, että ei tunne ketään toista valtionpäämiestä, joka tietäisi Neuvostoliiton asioista enemmän kuin Koivisto.

"Arvostan suuresti hänen harkintakykyään ja näkemys-
siään", Bush sanoi.

Reportterien kysyessä, mitä mieltä Koivisto oli lausunnosta, hän vastasi nauruun: "Olen samaa mieltä".

WASHINGTON - Suomen presidentti Mauno Koivisto aloitti viimeviikkoinen kolmipäiväinen virallinen työvierailunsa ukkospilvien saattelemana.

Washingtonin Monumentin viereisen Reflecting Poolin läheisyyteen kokoontunut paikallinen suomalaisväestö ja lehdistö elivät jännityksen hetkiä odottaessaan presidentin ja hänen seurueensa saapumista. Uskallettiin vain toivoa, että vierailijoita Andrewsien ilmavoimien tukiasemalta kuljettaneet kaksi helikopteria ehtisivät laskeutua ennen kuin yllä leijailleet synkät pilvet muuttuisivat rankkasateeksi. Kuin ihmeen kautta pilvet kaikkosivat saapumishetkellä.

Presidentit keskustelivat noin kahden ja puolen tunnin ajan, ensin kahdenkeskisesti, sitten sekä suomalaisen että amerikkalaisen valtuuskunnan läsnäollessa. Keskustelujen aikana nautittiin myös

presidentti Bushin tarjoama työlounas.

Suomalaiseen neuvottelukuntaan kuului presidentti Koiviston lisäksi Washingtonin suurlähettiläs Jukka Valtasaari, ulkoministeri Paavo Väyrynen, kansliapäällikkö Jaakko Kalela, alivaltiosihteeri Veli Sundbäck ja osastopäällikkö Jaakko Blomberg.

Yhdysvaltain valtuuskuntaan kuului ulkoministeri James Baker, joka myös vastaanotti presidentin hänen saapuessaan Valkoiseen taloon. Hän rouvineen oli myös vastaanottamassa seuruetta sen saapuessa Washingtonin Monumentille.

Neuvottelupöydässä istuivat myös apulaisulkoministeri James F. Dobbins, kansallinen turvallisuusneuvon-

taja Brent Scowcroft ja turvallisuusneuvoston apulaisjohtaja Robert Gates.

Bush ja Koivisto ovat tavanneet toisensa useita kertoja, ja presidenttien välejä kuvataan erittäin hyviksi. Koivisto oli yksi ensimmäisiä valtionpäämiehiä, joille Bush soitti heti presidentiksi tulonsa jälkeen vuonna 1988. Tätä voidaan pitää suurena huomionosoituksena pienen puolueetoman maan päämiehelle.

Neuvotteluja seuranneessa lausunnossaan presidentti Koivisto kertoi olevansa iloinen voidessaan jälleen tavata presidentti Bushin ja vaihtaa hänen kanssaan näkemyksiä muuttuvasta maailmantilanteesta.

Hän palasi puheessaan heidän edelliseen tapaamiseensa viime vuoden syyskuussa Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisen Persianlahden tilannetta käsitelleen huippukokouksen yhteydessä.

"Maailma oli kohdannut kansainvälistä oikeusjärjestystä vakavasti uhkaavan haasteen. Mutta kansainvälinen liittouma löi takaisin Irakin

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8-10

- Bush & Koivisto meet in Washington
- Finntown -- Ghost town
- FACS to celebrate 45th
- Ryijyt exhibit at Suomi College

Sisäsivuilla:

- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Pittsburghin maratonissa sivu 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

- Työvierailulla Washingtonissa -

Helikopteri on laskeutunut. Suomen presidenttipari oin toivotettu tervetulleeksi. Mauno ja Tellervo Koiviston oikealla Yhdysvaltain ulkoministeri James Baker puolisoineen.

hyökkäyksen. Kuwait on nyt vapaa. Suomi kantoi vastuunsa osallistumalla YK:n turvallisuusneuvoston päätöksentekoon asiassa Irakin hyökkäystoimien torjumiseksi. Nyt on tärkeintä jatkaa työtä uuden, oikeudenmukaisen maailman rakentamiseksi", Koivisto sanoi.

Koivisto totesi myös maiden erilaisia monessa suhteessa.

"Silti me kuitenkin kunioitamme samoja arvoja: vapautta, demokratiaa, oikeudenmukaisuutta ja ihmisoi-keuksia. Me molemmat halu-

amme nähdä koko maailman tukeutuvan näihin perusperiaatteisiin. Mutta periaatteet eivät riitä. Taloudellista, sotilaallista ja ekologisista ongelmista voidaan päästä vain tehokkaan kansainvälisen yhteistyön avulla", hän jatkoi.

Koivisto painotti myös, että Euroopan tapahtumien kehitys on Suomen kannalta ensiarvoisen tärkeää, erityisesti lähialueiden osalta.

"Samalla kun meidän on rohkaistava kehitystä kaikkialla kohti tunnustettuja yhteisiä perusarvojamme, meidän on ylläpidettävä vakautta. Itä-

sen Euroopan sekä Neuvostoliiton uudistushankkeet tarvitsevat nyt tukeamme. Nyt kun kylmän sodan aikakausi on jäänyt taaksemme, ei uusia jakolinjoja tule vetää. Sen sijaan kaikille on annettava mahdollisuus osallistua kansainväliseen yhteistyöhön."

Koivisto kertoi keskusteluissa kosketellun myös Euroopan vakautta ja muutosta edistävien instituutioiden tehtävistä. Hän sanoi kutsuneensa presidentti Bushin ja 32 muun Euroopan ja Pohjois-Amerikan valtion johtajat Helsinkiin ETYK:n seuraavaan seurantakokoukseen, minkä on määrä käynnistyä vuoden 1992 maalikuussa.

"Maiden väliset suhteet ovat todellakin erinomaiset.

Arvostamme toistemme valitsemia linjoja ja tunnustamme toistemme aseman suhtautumisessa maailman asioihin. Välillämme ovat jo pitkään jatkuneet ystävyys-suhteet. Suomalais-amerikkalaisen kumppanuuden laajentamiselle avautuvat suotuisat näkymät", Koivisto totesi puheensa loppuksi.

Presidentti Bush aloitti lausuntonsa kertomalla olevansa iloinen voidessaan nyt vuorostaan toimia isäntänä Koivistolle ja kiitti häntä vieraanvaraisuudesta, mitä sai osakseen viime vuoden syyskuussa Helsingissä.

"Siitä on lähes vuosikymmen kun tapasimme ensi ker-
ran. Nyt, kuten aina aikaisem-
minkin, arvostan näkemyk-

siäsi ja pyrkimyksiäsi solmia hyvät suhteet Yhdysvaltain ja Suomen välillä", Bush sanoi.

Hän kiitti Koivistoa Suomen rakentavasta Lähi-idän politiikasta. Hän piti Suomen edustuksen YK:n turvallisuusneuvostossa ja Irakin vastaisten pakotteiden komiteassa olleen osoituksena Suomen aktiivisesta roolista maailmanpolitiikassa.

"Suomalaiset ovat palvelleet lähes kaikissa rauhanturvajoukoissa Suezin kriisistä alkaen lähettämällä enemmän sotilasjoukkoja kuin mikään muu maa. Suomi jatkaa tätä arvokasta perinnettä nykyisissä YK:n tarkkailujoukoissa Kuwaitissa ja Irakissa", Bush totesi.

Bush käsitteli lausunnossaan myös maiden välistä kaupankäyntiä, mainiten myös mahdolliset hävittäjäkaupat.

Esiin nousi myös Neuvostoliiton ja Baltian maiden asiat. Bush sanoi mielellään keskustelewansa näistä asioista presidentti Koiviston kanssa, koska pitää häntä asiantuntijana.

"Yhdysvallat ja Suomi jatkavat presidentti Gorbatschovin Neuvostoliitossa alullepanemien uudistusten tukemista. Toivomme prosessin jatkuvan, toivomme sen voimistuvan".

Bush mainitsi myös Delaware joen laaksoon yli 350 vuotta sitten syntyneen suomalaisyhdyskunnan ja itenäisyysjulistuksen allekirjoittaneen suomalaissukuisen John Mortonin.

"Hänen ihanteensa - vapaus ja itsehallinto-oikeus - ovat meille molemmille tärkeitä. Muistakaamme Philadelphia 1776 ja Helsinki 1917. Olemme saaneet nauttia yli 70 vuoden ajan hyvistä diplomaattisista suhteista ja uskon ystävyys-suhteen jatkuvan edelleenkin", Bush totesi lausuntonsa päätteeksi.

Suomalaisille tiedotusvälineille pitämässään lehdistötilaisuudessa presidentti Koivisto selvensi tarkemmin keskustelujen sisältöä.

Hänen mukaansa neuvotteluille ei oltu asetettu valmista agenda, vaan kumpikin osapuoli toi esille haluamansa keskustelunaiheet. Hän sanoi ymmärtäneensä, että "Yhdysvalloissa on käynnissä parasta aikaa merkittävää jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$1,834.00

Martha Sulkasen muistolle

Irma & Pentti Laine, Lunenburg, MA \$5.00
Marita Cauthen, Royalston, MA \$5.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Hilda Tienhaaran muistolle

Ina & Ray Sliwinski, Lantana, FL \$10.00

Levi Häkkinen muistolle

Ilmari & Eila Salminen, Rochester, NY \$25.00

Henry Harvin muistolle

Vieno Huhta, Stamford, CT \$5.00

Vanhempiensa Rosa & Nikolai Palojarven muistolle

Lillian Lammi, Norway, ME \$10.00

Vanhempiensa Matti & Fanny Antilan

ja Wainö ja Olga Sipilän muistolle
Lauri J. & Signe Sipilä, Fitchburg, MA \$25.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Toukokuun 22 p., Hemminki,
Hemmo
Toukokuun 23 p., Lyyli,
Lyydia
Toukokuun 24 p., Tuukka,
Touko
Toukokuun 25 p., Urpo
Toukokuun 26 p., Vilma,
Minna, Vilhelmiina
Toukokuun 27 p., Ritva
Toukokuun 28 p., Alma

keskustelua siitä, että millä tavalla ja miten Neuvostoliittoa voisi auttaa. Kun totesin, että valmiutta ja näkökohtia on, niin omalta osaltani esitin, että valtioiden antama tuki on varmasti tervetullut ja tarpeellinen".

"Uudistusprosessi, mikä Neuvostoliitossa on menossa, on niin ainutlaatuinen, ettei ole olemassa mitään teoreettisia etukäteen tehtyjä hahmotteluja", hän jatkoi lisäksi, että tulisi edetä kokemusten ja erilaisten yhteiskunnallisten voimien kautta.

Koivisto sanoi vastaanoton Yhdysvaltain taholta olleen peräti ystävällistä ja huomio-kin oli ollut tuntuva.

"Meillä ei ole ollut mitään merkittäviä kahdenvälisiä pulmia ratkaistavana, joten tämä on ollut erittäin miellyttävä elämys", Koivisto kommentoi.

Hän sanoi työvierailun antaneen sisältörikkaita, hyvässä yhteisymmärryksessä käytettyjä mielipiteidenvaihtoja, kokemusten vaihtoa ja asioiden tarkastelua uusista näkökulmista.

"Toivottavasti myös tulevaisuutta ajatellen hedelmällinen", oli presidentti Koiviston toivomus.

Presidentti Koivistolta kysyttiin myös, mitä hän ajatteli sosialidemokraattisen puolueen puoluejohtaja Pertti Paasion äskettäisestä lausunnosta, minkä mukaan Koivisto ei olisi ehdokaslistalla vuoden 1991 presidentinvaaleissa.

Koivisto kiersi kysymyksen toteamalla, että ei halua vastata ennen kuin on ehtinyt perehtyä henkilökohtaisesti Paasion lausuntoon.

Vierailuun sisältyi myös aamiaisen senaattorien Dave Durenburgerin (R-MN) ja Larry Presslerin (R-SD) sekä edustajainhuoneen jäsenten William S. Broomfieldin (R-MI) ja Benjamin H. Gilmanin kanssa.

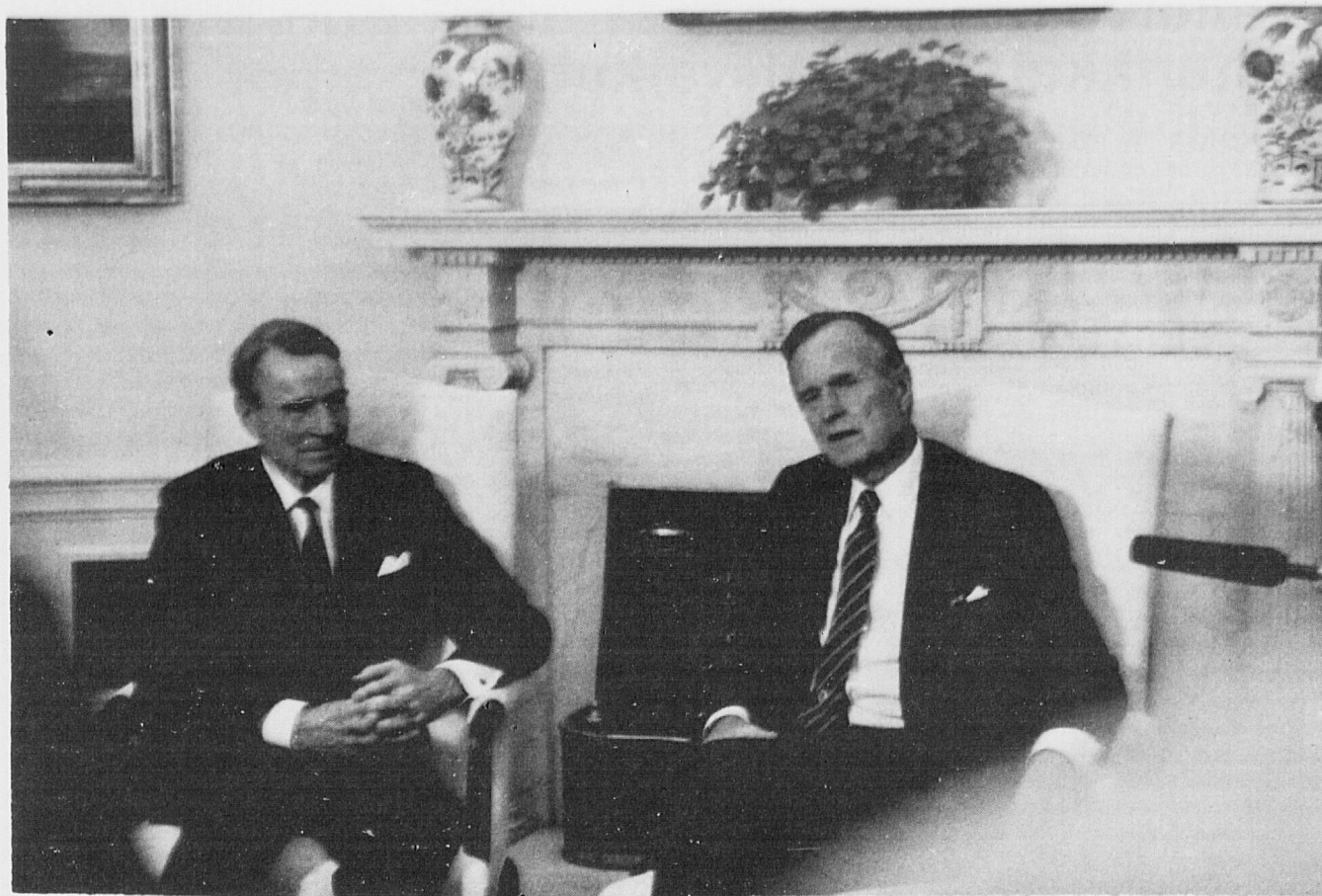
Tunnin mittaisessa keskustelussa oli mm. Neuvostoliitto esillä, Suomen ja Neuvostoliiton suhteet, Euroopan turvallisuuskysymykset ja laajempikin turvallisuuspolitiikka sekä Gatt-neuvottelut. Keskusteltiin myös Suomen ja Yhdysvaltain kahdenvälisistä suhteista.

Koivisto antoi myös haastattelun CCN -televisioyhtiölle ja US Today lehdelle. Hän puhui myös kansallisella lehdistöklubilla ja lounasti arvovaltaisen lehtimiesjoukon kanssa. Näistä yksityiskohtaisemmin ensi viikon Raivaajassa.

Ohjelmassa oli myös keskustankin johtajan Alan Greenspanin ja kauppaministeri Robert Mosbacherin tapaamiset.

Koska vierailu oli virallinen työvierailu eikä valtiovierailu seremoniaosuudet olivat vähäisemmät. Mukaan oli liitetty seppelleen lasku tuntemattoman sotilaan haudalle Arlingtonin hautausmaalla.

Lincoln Memorial kuului myös vierailuohjelmaan. Presidentti seurueineen tutustui valaistuun muistomerkkiin myöhään illalla suurlähettiläs

Valkoisen talon Oval Office oli presidentti Koiviston (vas.) ja presidentti Bushin tapaamispaikkana.

Valtasaaren residenssissä tarjoillun illallisen jälkeen.

Illallisen kutsuvieraslistalta löytyi sekä poliittisia että muita vaikuttajia, mm. edustajainhuoneen puhemies Thomas S. Foley, korkeimman oikeuden päätuomari William Rehnquist, Suomen Yhdysvaltain suurlähettiläs John Giffen Weinmann ja Brookings Instituutin Helmut Sonnenfeldt puolisoineen.

Pistäytyminen kongressin kirjastoon ja pääkirjastonhoitaja tri James Billingtonin tapaaminen kuului viimeisen vierailupäivän ohjelmaan. Presidenttipari kirjoitti nimensä kirjaston vieraskirjaan.

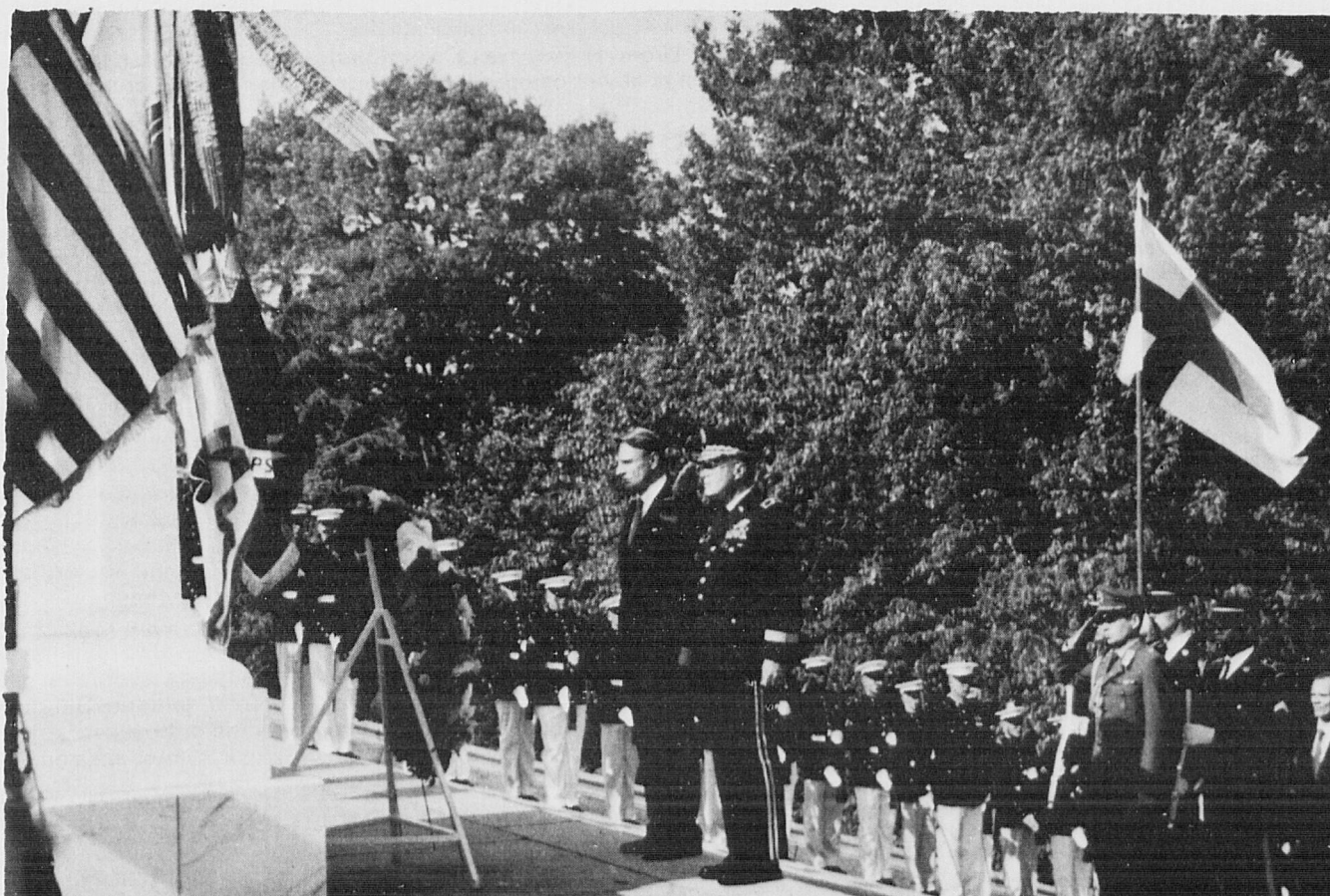

Pienet siniristiliput heiluivat Washingtonin Monumentin edustalla Suomen presidenttiparin aloittaessa virallisen työvierailunsa.

Presidentti Koiviston viralliseen matkaseurueeseen kuuluivat myös rouva Etelä-

saari, ympäristöministeriön neuvonantaja Aira Kalela, kenraaliluutnantti Esa Tar-

vainen, toimistopäällikkö Petri Tuomi-Nikula ja majuri Kari Kasurinen.

Arlingtonin hautausmaalla presidentti Koivisto laski seppelleen tuntemattoman sotilaan haudalle. Kuvassa Koivisto (vas.) kenraali Westin seurassa.

Tellervo Koivisto tapasi amerikkalaisia naisvaikuttajia

WASHINGTON - Rouva Tellervo Koivistolla oli matkan aikana osittain omaakin ohjelmaa.

Rouva Barbara Bushin hän tapasi Valkoisessa talossa järjestetyssä kahvitilaisuudessa. Lisäksi hän tapasi useita washingtonilaisia naisvaikuttajia perehtyen mm. tä-

käläiseen vapaaehtoistyöhön.

Yhdysvalloissahan monet taiteeseen ja muuhun kulttuuritoimintaan tarvittavat määrärahat joudutaan keräämään vapaaehtoistyön puitteissa. Ne eivät kuulu valtion budjettiin kuten on tapana Suomessa.

Kennedy Centerin esittävän taiteen keskuksen kehitysjohdaja Barbara Hall opasti rouva Koivistoa instituutioiden kehittämisen, varojen keräyksen ja PR-toiminnan suhteen.

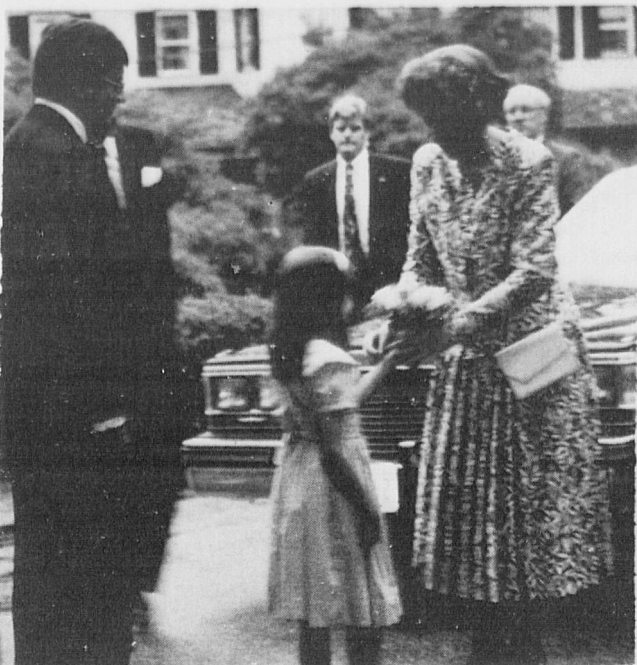
Presidenttiparin ja muun seurueen majoituspaikassa, Valkoista taloa vastapäätä sijaitsevassa Blair House -vierastalossa rouva Koivisto tarjosi lounaan paikallisille vaikutusvaltaisille naisille.

Vieraiden joukossa oli National Endowment for the Humanities -järjestön puheenjohtaja tri Lynne V. Cheney. Cheney on kirjoittanut lukuisia raportteja ja lehtiartikkeleita koulutukseen ja humanistisiin tieteisiin liittyvistä aiheista. Yhdessä miehensä puolustusministeri Richard Cheney'n kanssa hän on kirjoittanut Yhdysvaltain edustajainhuoneen historian.

Yksi senaattori ja kaksi edustajainhuoneen jäsentä oli myös kutsuttu paikalle. Rouva Koivisto oli yllättänyt kuuluttuaan, että US:n kongressissa on vain 6,7 prosentin naisedustusto.

Suomessahan eduskunnan jäsenistä 38,5 prosenttia on naisia.

Senaattori Barbara Mikuls-

Tellervo Koivisto (oik.) vastaanottamassa kukkia suurlähettiläs Jukka Valtasaaren Natalia tyttäreltä. Suurlähettiläs vasemmalla.

"Suomessa tasa-arvo kehittyneempää"

Tellervo Koivisto

kin (D-MD) ja edustajainhuoneen jäsenten Nancy L. Johnsonin (R-CT) ja Constance A. Morella (R-MD) kanssa rouva Koivisto vaihtoi ajatuksia naisten asemasta sekä Suomessa että Yhdysvalloissa.

Rouva Koivisto totesi eroja olevan paljon. Suomessa tasa-arvo on monessa suhteessa kehittyneempää.

"Naisten sosiaaliturva täällä on varsin heikko. Äitiyslomat ovat lyhyitä ja palkatto-

mia. Monia muita asioita kuten esimerkiksi lastenhoitoa ei ole virallisesti järjestetty, rouva Koivisto kommentoi keskustelujen seurauksena.

Rouva Koiviston oli määrä tavata myös viime vuoden marraskuussa Washingtonin pormestariksi valitun Sharon Dixonin, mutta tapaaminen jouduttiin peruuttamaan vierailun aikana sattuneiden espanjankielisten asukkaiden suurmellakoiden johdosta.

Connecticut

Lauantaina, toukok. 15. p:nä pidetään kevättanssit Aura Haalilla Voluntownissa. Klo 8:30 illalla alkaa jalka nousta Dennis ja Carl Andersonin musiikin tahdissa.

New York City

Marjukka Kamisen maalauksen näyttely toukok. 3 - 22, 1991 Dannenber Galleryssa, 484 Broome St., New York.

Galleria on avoinna tiistaista lauantaihin klo 11:00 aam. - 6:00 ill. ja sunnuntaisin klo 2:00 - 6:00 iltaapäivällä.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Toimistopäällikkö Petri Tuomi-Nikula (vas.), suurlähettiläs Jukka Valtasaari, ulkoministeri Paavo Väyrynen ja alivaltiosihteeri Veli Sundbäck tiedotustilaisuudessa.

Ulkoministeri Paavo Väyrynen:

"Neuvottelut lämpimässä ja ystävällisessä ilmapiirissä"

Suomen ulkoministeri Paavo Väyrynen piti toisena vierailupäivänä lyhyen tilanneselityksen paikalle olleille suomalaisille tiedotusvälineille. Hän kertoi Valkoisessa talossa ensin olleen presidentin kahdenväliset keskustelut, joita

seurasi valtuuskuntien neuvottelut.

"Neuvottelut käytiin erittäin ystävällisessä ja lämpimässä ilmapiirissä. Suomen ja Yhdysvaltain suhteet ovat erinomaiset", Väyrynen totesi.

Keskusteluissa käsiteltiin hyvin laajalti tilannetta Neuvostoliitossa sekä Suomen ja Neuvostoliiton että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton keskinäisiä suhteita.

Euroopan tilanne oli myös esillä. Lisäksi käsiteltiin koko

laajuudessaan kansainvälisiä kysymyksiä, mm. Persianlahden ja Lähi-Idän tilanteet.

Esille tulivat myös ajan-kohtaiset kahdenväliset asiat. Kumpikin osapuoli otti esille omia valtuuskuntoja kiinnostaneet asiat. Väyrysen mukaan Suomi otti esille neljä kysymysryhmää.

"Ensinnäkin kysymys viereisestä oivasta polkumyynnistä Suomeen paperivientiä kohtaan. Sitten paperikoneita koskeva tärkeä tullauskysymys, mikä on pitkään

ollut esillä ja Suomen mahdollisuudet osallistua jäämurtajien toimituksiin ja rakentamiseen", Väyrynen selosti.

"Neljäntensä asiana oli kysymys viisumikohtelusta. Suomen puolelta esitettiin toivomus, että suomalaiset pääsisivät viisumivapauteen piiriin."

Väyrynen sanoi aihepiiriin liittyvänä erilliskysymyksenä olleen esillä ns. treaty-in-western-status -aseman saamisesta suomalaisille. Kysymys on sopimuksesta hallitusten välillä eli suomalaisten ja vastaavasti amerikkalaisten yritysten henkilöstölle etuja viisumiasioissa kuin myös muitakin helpotuksia firmojen henkilöstön toiminnassa.

"Näihin kaikkiin meidän puoleltamme esille tullessiin kysymyksiin Bush suhtautui erittäin myönteisesti ja lupasi ottaa asioiden selvittämisen esille", Väyrynen jatkoi.

jatkuu sivulla 6

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Floridan kuulumisia

FinnFestin avajaiset, Floridassa 1991. Kuvassa New Yorkin Naisvoimistelijat. Kuva oli Palm Beach Postissa seuraavana aamuna.

Kuva: Hertta Odell

Vielä Floridassa

Istutaan Sarleksen kanssa kuin kanat orrella ja vaikka kuinka räpytellään siipiä, ei päästä lentoon ja kotimatkalta.

Meille kävi niin ikävästi, että FinnFestin viimeisinä päivinä varastettiin Polle ja aivan tuliterä.

Poliisit kyllä tulivat soitolla 911 ja etsintä alkoi. Se löytyi Hypoluxin sivutien varrelta metsästä.

Etenkin lauantai-iltoina liikkuu poikaliga joka varastelee

autoja ja lähtee "joyridille". Sitten särkevät ja tuhoavat mahdollisimman perusteellisesti auton.

Rekka-auto vei Pollen Buick paikkaan korjattavaksi, mutta ennen kuin vakuutusmies tuli tutkimaan vauriot, otti se viikon ja korjaus kaksi ja puoli viikkoa.

Kalervon Kaijan putiikista vuokrattiin auto, jolla risteiltiin Lantan ja Lake Worthin katuja.

Efrain -kissa varmaan istuu

parvekkeella ja ihmettelee, missä on mamma? Uuden Englannin neitseellinen kevät on puhjennut kauneuteen: puut, kukat, pensaat kukkivat, linnut kuhertelevat, rakentavat pesiä ja aurinko leikittelee järven laineilla. Se kaikki hivelee sielua ja kehoa. Meiltä se meni sivu suun, pyyhittään vaan Floridan hikeä ja manataan maailman pahuutta.

Vihdoin saimme Pollen pakkua perunoita myöten ja tien päälle kohti pohjoista.

Kaikkihan me tiedämme, että suomalaisessa huushollissa ostetaan perunoita tuhottuun jatkuvuudella 7

Lepokodin kuulumisia

LAKE WORTH, FL - Finnish American Rest Home Inc./DBA and Finnish American Nursing Home puolivuotiskokous oli 27. p:nä huhtik. Lepokotimme Annan-Majassa. Tiliraportit jaettiin ennen kokousta, jotta jokainen saisi tutustua ennen kokousta raporttiin. Myös kahvia oli tarjolla kaikille kokoukseen tulleille. Jäseniä oli kokoukseen saapunut 176 henkilöä.

Kokouksessa oli myös mukana Administrator Maquire, Rest Home Manager Rachel Hetico ja ylihoitaja Päivi Mannert.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Johtokunnan puheenjohtaja Antti Niskanen toivotti kaikki jäsenet tervetulleiksi kokoukseen.

Johtaja Maquire kertoi koko Lepokotimme toiminnasta. Hän kiitti suomalaisia kertoen, että suomalaisten kanssa on hyvä tehdä työtä. Lepokodin puolen Manager Rachel Hetico kuvaili Lepokodin puolen tilannetta.

Veripankkiin on tullut verta puolen vuoden aikana 54 pintia. Kokouksen puheenjohtaja Antti Niskanen kertoi, että johtokunta on ollut erittäin yskimielinen. Lepokodin hyvinvointi ja taloudellinen tilanne on erittäin hyvä. Puheenjohtaja kiitti myös ylihoitaja Päivi Mannerta, jonka ansiosta ja myös muiden ansi-

osta me tulemme saamaan Superior Rating'n.

Hannu Hupli kertoi rakensuomitean toiminnasta: Toimikunnassa ovat jäseninä: Arvo Katajisto, Onni Puskala, Antti Niskanen ja Hannu Hupli. Sairaskodin aulan uudistus on parhaillaan menneillään. Aulasta on tarkoitus tehdä edustavan näköinen ja käyttökelpoinen tila potilaiden ja heidän omaistensa kohtaamis- ja seurustelupaikaksi.

Uudistuksia ovat uudet huonekalut, verhot ja matot. Lepokodin ystävät maksavat nämä kulut. Sairaskodin puolelle tulee poreallas potilaiden kuntoutusta varten. Altaan on lahjoittanut Lepokodin ystävät. Sen hinta on \$6,000. Asukkaiden käyttämän pyykkilinieneen alle on valettu betonialusta. Annan Majan varaston lattia on uusittu. Suunnitteilla on myös laittaa uusi patio Sairaskodin ja Lepokodin siipirakennuksen väliin. Näin isossa talossa on aina uusimista ja kunnostettavaa.

Jäsenkirjurin raportti 10.25. 1990 - 4. 25. 1991:

Lahjoituksia \$135,083.06; Jäsenmaksuja \$8,800; Kukkaralahjoituksia \$2,962.05; Kallein rahasto \$1,546.00; Lahjalipas \$1,010.38.

Yhteenveto huhtik. 27. p. 1990 - 4. 25. 1991:

jatkuu sivulla 6

Kunnon pullaa Stuartista

STUART, FL - Finlandia Bakery Cafen omistajan Elvi Anttilan pulla on tuonut leipojalleen ainoan annoksen kiitoksen sanoja.

Anttila kertoo leipovansa pullansa kunnon aineista, siis maidosta, voista ja munista. "Sitä ei ole veteen tehty," hän vakuuttaa. Kardemummankin Anttila tilaa Suomesta, koska täältä saatava on jauhettu niin "hienoksi, ettei sitä edes löydä pullasta".

Neljän vuoden ajan South East Federal Highway varrella sijaitsevan leipomon omistajana toiminut Anttila sanoi pitävänsä työstään, vaikka se onkin aika rankkaa, varsinkin talvisaikaan. Silloin pitää aloittaa leipomispuuhat jo kello kaksi aamulla.

Kesäisin työt alkavat puolta tuntia myöhemmin suomalais-turistien kaivotessa maiseista. Tähän aikaan vuodesta myydään paljolti tukkuostajille.

Talvisin tässä suomalaistyyppisessä kahvilassa tarjolla on myös lounasta. Anttila valmistaa lihapullia ja suomalaista liihakeittoa ja muita erikoisuuksia. Leipomon puolelta löytyy herkullisen pullan lisäksi lusikkaleipiä ja muita suomalaisia leivonnaisia. Myynnissä on myös ruotsalainen limppu.

"En voi leipoa kunnollista suomalaista hapanta ruisleipää, koska Yhdysvalloista ei saa hyviä ruisjauhoja", Anttila kommentoi.

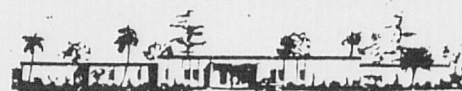
"Nyt minulla on kiikassa paikka Minnesotassa, mistä pitäisi saada 100 prosenttisia ruisjauhoja", hän jatkaa.

Kuhmosta kotoisin oleva Anttila aloitti leipomispuuhat jo nuorena. Yhdeksänlapsisella maatilalla perheellä ei juuri ollut varaa lapsiaan kouluttaa, käytiin elämän koulua. Anttilan ensimmäinen työpaikka oli leipomo, missä hän perehtyi alan nikseihin.

Kuusikymmentä luvun lopulla hän saapui au pair -tytöksi New York Cityyn, eikä osannut sanaakaan englantia. Viisumien mentyä umpeen piti palata kotiin Suomeen. 1970 Anttila palasi New Yorkiin ja työskenteli Dunkin Donuts kuppilassa.

Anttila on asunut aviomiehensä ja kahden lapsensa kanssa Floridassa viimeiset 11 vuotta. Jo New Yorkissa asuessaan hän leipoi useille ihmisille suomalaisleivonnaisia juhlapyhiksi.

Huhtikuiseen FinnFestiin osallistunut Anttila kertoi myyneensä pullaansa ja muita tuotteitaan ennätysmäärät. Seurauksena hän on päätti kaupata leivonnaisiaan kautta USA:n UPS:n välityksellä. Yhteys tulisi ottaa osoitteella: Finlandia Bakery Cafe, 5058 SE Federal Hwy, Stuart, FL 34997 tai puhelimitse 407-283-1550.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Toukok. 9, 1991

On taas tullut toukokuu ja lehtiin puhkeaa puut. Se onkin kesän merkki Pohjolassa. Toinen yhtävarma merkki on äitienpäivä, aina odotettu ja toivottu. Meillä täällä isossa kodissa vietetään myös tätä arvostettua päivää sunnuntai-ilta päivällä klo 3.00. Kukat, kahvit, kakut, laulut ja puhe äideille kuuluu juhlaan. Puheenlupautui pitämään Tuure Salomaa.

Varmasti monet äidit muistelevat menneitä onnellisia päiviä, jolloin pienet kätet koskettivat kaulaa ja suukottelivat juhlapäivänä omaa äitiä.

Muistot rikastuttavat elämää. Haluankin näin välittää sekä johtokunnan että henkilökunnan onnentoivotukset äideille.

Mennyt viikko vilahti nopeasti monissa eri puuhissa. Viikko alkoi reippaalla voimis-

telulla, jossa osanottajia oli i-lahduttavan runsaasti. Olemme myös ulkoilleet musiikin, laulun ja bingo pelin ohella.

Sydämellinen kiitos kuuluu taas kaikille teille, jotka annoitte aikaanne kotimme asukkaille.

Onni Puskala teki Pokela huoneeseen kauniin kantelehyllin. Lämpimät kiitokset Onni Sinulle siitä!

Huom! Lepokodin puolella on sairaanhoitajan paikka vapaa. Pyydämme ystävällisesti yhteydenottoa puh. 588-4333 Mrs. Hetico.

Siunattua Äitienpäivää toivottaa lämpimmin

Lepokotiterveisin

Elina Kuronen

Ps. pyydämme ystävällisesti allaolevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän olinpaikkansa tiedävät 1800 South, Dr. Lake Worth, FL, 33461.

936 Hulda Matson
361 Lilia Matson
203 Naimi Matson
600 Nestor Mattila
885 Emmy Michaelson
886 Matthew Michaelson
1468 George Miekka
1467 Hazel Miekka

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Delicious Finnish breads & pastries

Famous for our PULLA

we ship by UPS anywhere in USA

Call or write in your order

Finlandia Bakery Cafe
5058 SE Federal Hwy
Stuart, FL 34997
Tel. 407-283-1550

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Martha Sulkanen

FITCHBURG, MA - Martha G. (Snellman) Ekin Sulkanen, 90, Raivaajan entisen päätoimittaja Elis Sulkasen leski, 54 Wallace Ave., kuoli toukok. 10, 1991 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt huhtik. 26, 1901 Tampereella Suomessa ja oli kuusi vuotias saapuesaan Yhdysvaltoihin. Koulunsa hän kävi Gardnerissa.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetyseurakuntaan ja Suomalaiseen Kultaisten Iän Kerkhoon. Hän oli sekä Finnish American Club of Saiman että Finnish Cultural Center'n elinikäinen jäsen.

Kaipaamaan jäi tytär Laila Casavant, Roslindale; veli Jalo Snellman, Lake Worth, FL; kolme lapsenlasta; viisi lapsenlasten lasta; ja kolme sisarusten lasta.

Hänen ensimmäinen aviomiehensä Frans Elkin kuoli useita vuosia sitten. Toinen aviomies Elis Sulkanen kuoli vuoden 1963 maaliskuussa.

Hautajaiset pidettiin tiistaina Elm St. Lähetyseurakunnassa pastori George L. Coryn toimittaessa siunauksen.

Hautaaminen tapahtui Wildwood hautausmaahan.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksin Finnish American Club of Saiman hyväksi, P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Finnish (Suomi) Special Interest Konferenssi koostuu ELCA-kirkon (Evangelical Lutheran Church in America) suomalais-seurakuntien edustajista ja papeista. Kolmekymmentä edustajaa ja pappia tulivat Lake Worthin Floridan Pyhän Andrews kirkkoon vuosikokoukseen 8. huhtikuuta 1991. Edustajia oli saapunut, USA:sta, Kanadasta ja Suomesta. Kokous pidettiin FinnFest juhlien jälkeisenä maanantaina.

Paikallinen seurakunta ja sen kaksi pastoria, Pentti Mäki ja tuomiorovasti Timo Saarelma, olivat järjestäneet yhdessä komitean kanssa kaksipäiväiset juhlat.

Sunnuntai-iltana oli erityinen hiljaisuuden messu, jossa saarnasi tuomiorovasti Saarelma, ja yhteiskuoro esitti vaikuttavan Suomesa laaditun messumusiikin.

Islantiin uusi hallitus

Oikeistolainen itsenäisyyspuolue ja sosiaalidemokraatit muodostavat uuden hallituksen Islannissa. Puolueiden johtajat kertoivat äskettäin Reykjavikissa uudesta kokoomushallituksesta.

Oppositiossa ollut itsenäisyyspuolue oli Islannin äskettäin pidettyjen parlamenttivaalien selvä voittaja. Puolue lisäsi edustajiensa määrän 63-jäsenisessä altingetissä 18:sta 26:een.

Presidentti Vigdis Finnbogadóttir nimittänee ensi viikolla uuden hallituksen pääministeriksi itsenäisyyspuolueen johtajan David Oddssonin.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

Suomi -konferenssin 29. vuosikokous

Tämä messu sai uutuudellaan syvän vaikutuksen kirkontäyteiseen kuulijakuntaan. ELCA:n edustaja pastori Malcolm Minnick, nuor. lausui tervehdyksensä.

Vuosikokouksessa Kanadan SKin presidentti pastori Markku Suokonautio ja pastorska Maija-Liisa Suokonautio, Isien Uskon toimittaja, lausui sisarus-tervehdykset. Yhteistyö konferenssien välillä jatkuu, vaikka virkistymistakin kaitataan suhteissa.

Virkahenkilöt esittivät raporttinsa; sihteerit, rahastonhoitajat ja presidentti. Asiat todettiin olevan kunnossa. Pastori Mäki luki tri Raymond W. Wargelin lähettämän raportin Arkiston Rahaston työtilanteesta ja toimuksesta.

Tri Bernhard Hillilä kertoi pidetystä kokouksesta Chicagossa kirkon päämajassa, jossa olivat mukana kaikki ELCA:n ekumeenisen osaston johto.

SK:n vuosikirjan jatkamisesta keskusteltiin kiinnostuksella, kun sen leviämisen nyt 89:n kirjan vuosikerran on ollut heikentynyt. Taloudellisen tilanteen päätös siirrettiin toimeenpanevan komitean päätettäväksi.

Entiset valittiin virkaansa: presidentiksi E. Olaf Rankinen ja sihteeriksi Henry T. Aukee. Päätettiin, että rahastonhoitajana toimisi vielä vuoden Sigrid Lassila.

Presidentin raportista otettiin esille keskustelu mah-

dollisesta avunantotoiminnasta seurakunnille Karjalassa ja Inkerissä. Kokous velvoitti toimeenpanevan komitean jatkamaan mahdollisista päätöksistä tämän avunannon suhteen kokouksen vinkkien mukaan.

Todettiin, että FinnFest USA '92 juhlat pidetään 23-26. heinäkuuta 1992 Duluthissa Minnesotassa. Pyydettiin duluthilaisia huomioidaan olisiko mahdollista pitää taas Suomi Konferenssin 1992 juhla- ja kokoukset samaan aikaan.

Onhan etuja ja esteitä yhdistää juhlat. Kauempaa tuleville on edullista yhdistää matkat, vaikka pitkittäminen lisää maksuja. Paikalliset järjestäjät väsyvät, kun pitää huolehtia useammasta valmistuksista päällekkäin.

Olaf Rankinen
South Range, MI

Kirje toimitukseen

Terveiset Saudi-Arabiasta. Täällä on kuin olisi saunassa, kun istun teltassani tuhansien mailien päässä perheestäni. Liitän kirjeeseeni mukaan valokuvan, joka selittää liittouman nopean voiton.

Toimin toisen panssaridivisioonan ilmataisteluprikaatissa sotilaspaappina. Toivon pääseväni palaamaan Fort Hoodiin Teksasiin kesäkuussa.

Aloitin aktiivipalveluni armeijassa 11 vuoden luterisen kirkon pappispalveluni jälkeen (neljä vuotta Virginiaassa, Minnesotassa ja seitsemän vuotta Hudsonissa, Floridassa).

Olen kasvanut Boxborossa, Massachusettsissa. Toivon, että pääsen tapaamaan perhettäni siellä tänä kesänä. Minun kolme sisartani asuu vielä Massachusettsissa.

Vaimoni Linda ja kolme lastamme Aaron, Joel ja Leah odottavat Fort Hoodissa.

26. huhtikuuta 1991. Jumalalle ja maalle, pastori (kapteeni) Eric Erkkinen, USA:n armeija.

Kuva sivulla 10

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

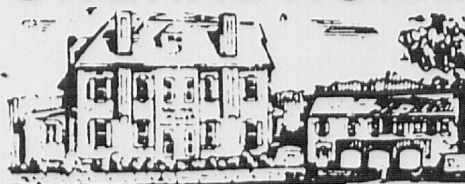
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

LEPO ... jatkoa sivulta 5

Lahjoituksia \$228,235.00; Jäsenmaksuja \$15,220.00; Kukkarahalahjoituksia \$7,917.59; Kallein rahasto \$8,630.

Uusia jäseniä on kertomus kaudella liittynyt mukaan 25. Samaan aikaan on kuoleman kautta jäsenyydestä poistunut 32. Jäsen tappio on 7. Kokonaisjäsen määrä on 1,235 jäsentä. Viimeinen juokseva jäsen numero on 2,422.

Lepokodin Ystävien raportti ajalta lokak. 25. 1990 - huhtik. 26. 1991. Meillä on ollut viidet myyjäiskahviaiset puolenvuoden aikana.

Tulot myyjäisistä \$18,826.89; Jäsenmaksut \$45.00; Korotulot \$346.65. Lahjoituksia Lepokodille:

Joulukuuset \$343.00; Tuolit \$751.92; Makuuhuoneen huonekalut \$1,276.30; Whirlpool \$6,000.00.

Saimi Hupli rahastonhoitaja.

Auttavat kädet: Maila Andersson. Auttavien käsien yhteistyö on sujunut erittäin hyvin. Söpu on ollut mitä parhain. Työtä on tehty ilomielin. Pokelan huoneessa työskentelee 8-12 henkilöä, jalkahoitajat, parturit ja ompelijat. Kampaamossa työskentelee 5-7 henkilöä. On ilo työskennellä rakkaiden asukkaiden hyväksi.

Asukkaiden puolesta Pauli Sisto kiitti kaikkia seuroja ja jäseniä. Lepokodin eteen tehdystä työstä, Helping Hand mukaan luettuna. Kaikilla on hyvä yhteismieli ja halu auttaa

Lepokotiamme.

Kalle Nikula vastasi kysymyksiin, jotka koskivat Kallein rahaston rahojen käyttöä. Rahat käytetään kaikille tarpeessa oleville joilta omat varat loppuvat. Toimikunta valvoo varojen käyttöä, joten varat ja rahat käytetään varmasti siten, kuten perustettaessa rahastoa on suunniteltu. Kallein rahaston varat ovat 82,900 dollaria.

Liisa Berteli mainitsi, että keittiössä käy myös vapaaehtoisia henkilöitä tarjoilemassa, kiitos kuuluu heillekin.

Kokous oli erittäin sopuisa ja yksimielinen, josta kiitos jäsenille.

Lepokodinterveisin
Minna Vilen

NEUVOTTELUT ... jatkoa sivulta 4

Keskusteltaessa Neuvostoliiton asioista tuli myös Baltian kysymys esille. Väyrysen kertoman mukaan presidentti Bushia kiinnosti presidentti Koiviston näkemykset Neuvostoliiton nykytilanteesta.

"Täällä arvostetaan korkealle presidentin asiantuntemusta Neuvostoliiton oloista. Tämä kysymys tietysti kiinnostaa Yhdysvaltain johtoa erityisesti senkin vuoksi, että täällä on yhtä aikaa meidän kanssamme kolmen Baltian maan johtajia, joita presidentti Bush myös tapaa", Väyrynen totesi.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Sabah-suku johtaa edelleen Kuwaitia

Kuwaitiin perustetun uuden hallituksen muodostamisesta ilmoitti kruununprinssi ja pääministeri Saad al-Abdullah al-Sabah, joka johti myös edellistä hallitusta. Hallituksessa on 20 ministeriä, joista 11 on uusia. Tärkeimmät ministeripaikat pysyvät edelleen hallitsevan Sabah-suvun käsissä.

Uudessa hallituksessa on viisi Sabahin suvun miestä, edellisessä hallituksessa heitä oli seitsemän. Suvun oikeus hallita Kuwaitia on kirjattu perustuslakiin. Oppositio oli vaatinut, että kaikki ennen Irakin elokuista hyökkäystä hallituksessa istuneet Sabah-suvun miehet on erotettava.

Uudeksi ulkoministeriksi nimettiin entinen sisäministeri Salem al-Sabah. Tähänastinen ulkoministeri Sabah al-Ahmed al-Sabah pudotettiin pois hallituksesta.

Kuwaitissa järjestetään parlamenttivaalit ensi vuonna.

Contra-sissit jälleen aseissa

Uudelleen aseistautuneet contra-sissit ovat hyökänneet Nicaraguan armeijan rakennusprikaatia vastaan maan pohjoisosissa. Contrat tulittivat moottoritietä rakentavia sotilaita Jinotegan maakunnassa, mutta välikohtauksessa ei loukkaantunut kukaan armeijan ilmoituksen mukaan.

Yhteenotto oli ensimmäinen sen jälkeen, kun 20,000 contraa luovutti aseensa viime vuoden kesäkuussa presidentti Violeta Chamorron lyötyä sandinistit vaaleissa.

Pienet contra-ryhmät ovat aseistautuneet uudelleen viime aikoina. He ovat tyytymättömiä siihen, että presidentti Chamorro sallii sandinistin, kenraali Humberto Ortega jatkua puolustusministerinä.

Valtasaari valisti oppilaita

HANCOCK, MI - Suomi Collegen kansainvälisväritteisessä promootiotilaisuudessa toukokuun 5. päivänä kerrottiin valmistuville opiskelijoille, että opintojen päätökseen saattaminen ei ole pelkästään opiskelijoiden onnistumista vaan yhtä lailla myös kansakunnan onnistumista.

Suomen Yhdysvaltain suurlähettiläs **Jukka Valtasaari** kertoi opiskelijoille, että "kansakunta, joka kasvattaa ideoita liikkuu vuosien varrella eteenpäin, mutta paikallaan pysyvän kansakunnan vanhat käsitykset ja ideologiat alkavat horjua."

Valtasaari kertoi opiskelijoille, etteivät he sulje koskaan ovia koulutukselle, oppiminen jatkuu. Valtasaari huomautti, että Itä-Euroopan yli pyyhkäisseet vallankumoukset ovat esimerkkinä siitä, että diplomaatit joka puolella maailmaa ovat saaneet oman "opettavan kokemuksen" parin viime vuoden aikana siitä, miten itä-länsi -jakauman perinteiset käsitykset ovat romah-

taneet.

Hän sanoi myös, että Suomi Collegen perintö oppilailleen on "kulttuurillisesti sekoitetun yhteiskunnan" arvonnanto.

On huomattava, että kaksi-vuotisella instituutiolla on merkittävä suomalainen ja japanilainen vaikutus. Valtasaari lisäsi, "kun te aloitate työskentelyne tämän maan hyväksi, toivon että omaksutte itseenne muiden kulttuureiden arvonnannon."

Valtasaari toivoi myös, että koulutus herättäisi valmistuneissa oppilaisissa "ymmärtämisen kasvavan nälän."

Diplomaatti sanoi opiskelijoille myös, että he säilyttäisivät uskonsa myös siihen, "että maailmaa voidaan parantaa", ja he voisivat "neuk- sia isoista asioista ja toimia myös laajasti."

"Kun ihmiset ennustelevat maailmanloppua", hän lisäsi, "mene puutarhaasi ja istuta puu ja mieti samaan aikaan. Puun kasvu jatkuu samoin kuin valistuksesi kasvu."

Valtasaari lopetti lyhyen puheensa pyytäen opiskelijoita, säilyttämään huumorintajunsa ja "lähtemään maailmalle pitämään hauskaa."

Valtasaari vietti kaksi päivää suomalaisten perustamalla collegella Hancockissa, jossa käy säännöllisesti suomalaisia merkkihenkilöitä. Hän oli myös mukana noin 250 yhdyskuntajohtajan vastaanotolla collegen uudessa Finnish-American Heritage Centerissä ja otti osaa myös 200 entisen oppilaan luokkakokoukseen. Luokkakokouksessa tervehdyspuheen piti suomeksi suomalaisoppilaiden kunniaoppilas **Anton Maki** Haywardista, Wisconsinista.

Noin 700 ihmistä oli kuuntelemassa Valtasaaren pitämää promootiotilaisuuden juhlapuhetta Paavo Nurmi Centerissä. Seremonian loppuksi Valtasaarelle annettiin Suomi Collegen Leijona-palkinto. Leijona on Suomen kansallinen symboli ja Suomi Collegen korkein kunnianosoitus.

VIELÄ...

jatkoa sivulta 5

tomasti. Se peruna ja lihapulla kun on isännän mieluinen.

Niin meilläkin ostettiin ja ne kun alkoivat itää Floridan kuumuudessa säilytti Sarles ne salassa ja toi Voluntownin maahan. Mutta ne eivät pitäneet mullasta ja tuli rupista; "pottu kun pottu" tuumasi Sarlessi.

Meikätyttöjä vähän hymylyttää kun saimme astua Luomakunnan Kruunujen varpaille. Avajaisillasta olimme me N.Y.S. Naisvoimistelijat ainoat, jotka saimme potretin seuraavan aamun Palm Beach Postiin.

Valokuvaaja ihastui niin kansallispukujen loistosta, ylväsrhythmisistä voimistelijoista, musiikin tahdissa marssijoista, sillä joka voimistelija osaa vasen, oikea, vasikan poikia. Se on näes ensimmäinen läksy voimisteluseurassa. Ja komeaa valkoista, paksusta saatiin lippua kantavasta komeasta puheenjohtaja Edermasta.

Tämä lippu on käsin ommeltu, noin 50 vuotta sitten. Päätekiijät nukkuvat nurmen alla, mutta saimme me poroskatkin, joilla on peukalo keskellä kämmettä, ommella muutaman tikin lippuun. Se on myös liehunut Helsingin voimistelujuhilla, Amerikan ja Suomen lippu seurana on ja uskoka; Suomen kansa hurasi!

Vaikka te laittaisitte kuinka komean kyltin nenänne alle, ei se vaikuta yleisöön. Se on soitto, marssin tahti, liehuvat liput, jotka innostavat ihmisen pohjakerroksista ylevää tunnetta, oli se sitten isänmaalista tai FinnFestistä. Uskoka ja hommatkaa seuroillenne liput. Avajaismarssia johti U.S. Mariinien paraatiryhmä liehuvin lipuin.

Hiljaisuus vallitsee tienoilla. Lumilinnut ovat lähteneet, turistikit lentäneet yli Atlantin ja vakituinen kansa huokaa helpotuksesta. Nyt on edessä kesän riemut ja vähäisen elämän aurinkoa, vaikka ei kaikille. On niin paljon sairautta.

Tulee sitten syksy ja finnikansa taas kokoontuu. Joulukuun 15. päivänä tapahtuu, silloin on valtavat päivälliset Turistihaalilla rakennusrahaston hyväksi ja sen järjestävät Antiikit ystävineen.

Jos joku ei tiedä, keitä ovat Antiikit niin selitys; kaikki N. Y.S. Naisvoimistelijat jotka ovat hypänneet 60 ikävuoden yli, ovat arvoisia Antiikkeja. Kokous on pidetty, menu on valmis, järjestelyt menossa.

Suomalaisuuden häviämisestä täällä valloissa on puhuttu jo Harlemin ajoista asti ja vielä vaan finnejä tallaa maan pintaa ja vaikuttavat. Pitää vaan muistaa, että nuoret on otettava mukaan, muuten voimme keikahtaa sukupuuttoon.

Onhan niitä epäilijöitä, että kannattaako ruveta Tursistihaalia uudistamaan. Mutta mitäs sanotte, jos katto romahtaa puurolautasenne päälle ja nitistää teidätkin?

Yhteisvoimin se saadaan aikaan. Mutta "kerjuu" tyylistä emme pidä, pitää tehdä asian eteen puhtaasti business mielessä. Kerjuu lyö halvan leiman hyvän asian ylle.

Kun meillä kaikilla tahtoo tuo muisti heilahtaa, niin palataan asiaan, ettei unohdu se 15. päivä joulukuuta kenenkään mielestä.

Potkastaan nyt Florida taakse ja lähdetään kohti pohjoista. Kiitos Tuula Lahti!

Keväisesti
Hertta Odell

Yhtä sun toista...

Viikko, pari sitten Suomeen kotimatallaan ollut ystäväni poikkiesi muutaman päivän vierailulle. Tuli siinä samalla sitten tutustumaan Raivaajan toimitukseenkin.

Luonasajan koittaessa päätimme kävellä toiseen Fitchburgin keskustassa sijaitsevasta kahdesta ns. kunnan ruokapaikasta. Mutta kuinka ollakaan, paikka oli suljettu, koska oli maanantai. Sama tilanne toisenkin suhteen.

Kolmanneksi vaihtoehtoksi valitsimme Main Streetillä sijaitsevan kiinalaisravintolan. Sinne asti emme kuitenkaan päässeet, sillä kaupungin ehkä epäilyttävimpään kuppilan pahaseen eksyneet kaksi muuta ystävääme saivat houkutelua meidät seuraansa.

Uskallan vannon ja vakuuttaa, että omillani en olisi koskaan ovesta sisälle astunut. Paikka näytti juuri yhtä pahalalta kuin olin kuvitellutkin. Vaikutus oli likainen, ilma tunkkainen ja muu asiakaskunta hämähäpästä.

Mutta koska sisälle olimme joutuneet, päätimme tehdä tilanteesta parhaan mahdollisen.

Tarjoilijan tuomalta ruokalistalta ei löytynyt mitään houkuttelevaa, eikä sellaistaakaan, mitä olisi uskaltanut tilata. Päädyin siihen lopputulokseen, että grillattu juustovoileipä on se, minkä syötävyys on parhaiten taattavissa paikassa

kuin paikassa. Niinpä tilasin sen.

Ystäväni tutki omaa ruokalistaansa yhtä toivottomana kuin itsekkin. Tokaisi vielä tarjoilijalle, että "on kovin vaikeata tilata, kun on niin monia vaihtoehtoja", vaikka tiesin hänen ajattelevan mielessään, että "niin monia vaihtoehtoja, enkä yhtään halua". Niinpä hankin tilasi grillatun juustovoileivän.

Frappen tilaus tuotti myös vaikeuksia. Oli vaikea päättää makuvalitsemista. Ensin tuli tilattua yhtä, mutta pian se muuttikin toiseksi. Siihen tarjoilija tuiskautti, että hänen on aloitettava alusta, koska "kokki suuttuu, jos korjaan alkupeleistä tilausta".

Leipälautasemme saapuivat. Omassani oli juuston lisäksi myös kinkkua, vaikka sitä en ollut tilannut. Sitä en myöskään halunnut, en ainakaan siinä ruokalassa.

Kutsuin tarjoilijan paikalle, selitin virheen ja pyysin uuden tilalle. Parin minuutin kuluttua tarjoilija palasi voileipäni kanssa ja epäilyni osoittautui todeksi: kokki oli vain raapinut kinkun pois leivältä, muuten

se oli aivan sama.

Kutsuin taas tarjoilijan paikalle, mutta hän lähetti kokin paikalle. Kyseinen kokki oli vihaisuuden esikuva, tuima ja äkäinen naishenkilö, joka ärähtäen kysyi, mitä valitan tällä kertaa. Selitin ongelmiani ja kokki senkun tuijotti. Tokaisin sitten, että en enää haluaakaan mitään.

No, siitäkös kokki suuttui. Otti tai paremminkin koukkasi leipälautasen käteensä ja palasi grillausnurkkaukseen. Voileipä lensi roskalaatikkoon sadan mailin tunti nopeudella ja lautanen samaan malliin tiskiveteen. Samalla kokki tokaisi tarjoilijalle kovalla äänellä: "Nyt hän ei haluakaan mitään!"

Meistä jokainen hätkähti. Mielestämme olimme käyttäytyneet erittäin ystävällisesti ja valittaneet asianmukaisesti henkilökunnan tekemistä erehdyksistä.

Ei kulunut kuin pari minuttia ja poliisi astui sisälle ympärilleen kiivaasti tähyillen, ikään kuin jotain etsien.

Katsoimme toinen toisiamme ja uskom, että sama ajatus oli jokaisen mielessä: pidättämäänhan se tuli!

Onneksi hän ei sitä tehnyt. Sattui vain paikalle hyvään aikaan, aivan kuin pisteeksi iin päälle tehdäkseen tilanteesta hupaisan. Tuntui kuin olisin katsellut elokuvaa tai television komediasarjaa, mutta itse satuinkin olemaan pääosassa.

Koko tilanne oli niin vitsikäs, että olin oikeastaan mielissäni, että olimme kuppiiaan eksyneet, vaikka sainkin poistua vatsa tyhjänä. Toisaalta äkänen kokki karkotti nälantunteen lähes kokonaan!

Bag Lady

The Finnish-American

RAIVAAJA

Finntown -- Ghost town

by Harri Siitonen

American Southern writer and New York City transplant, the late Thomas Wolfe once wrote in a novel, "You can't go home again."

Worcester, Massachusetts, wasn't really home for me except in the opening phases of my life. Worcester's Memorial Hospital was my birthplace and my family lived in the Belmont Hill area, where most Worcester Finns were clustered in the 1920s and '30s.

We lived in a three-decker tenement house on Catherine Street near the Hooper Street and Eastern Avenue intersections for the first two years of my life. My parents, Antti and Hanna Siitonen, then bought land and built a house and farm in Westminster, 18 miles to the north. We moved there in 1928. But Worcester did play a moderately significant role in my earlier years beyond that. We did have friends there.

We frequently exchanged visits with Fanny and Otto Davis, with daughters Elvi and Irene, who lived in the Greendale community in the northern part of the city. We also saw much of the William and Lempi Nelson family, with son Reino, who lived on Eastern Avenue between Catherine and Belmont Streets in the heart of the Finnish neighborhood.

My uncle August Siitonen had

a bakery in the 1920s and very early 1930s in Worcester (whereabouts, I don't know), and my father, also a baker, worked for him during the 1920s. So, of course, we saw a lot of Augusti setä (uncle) and Aino tati (aunt) and Lempi serkku (cousin) during the period of their stay in Worcester.

We saw our share of programs and plays at Belmont Hall, the Finnish hall, near the lower part of the hill in the neighborhood where we once lived.

I can recall once seeing a doubleheader basketball game at the hall between "Suomi," the Worcester team of the Finnish American League for Democracy (or Amerikan Suomalainen Kansanvallan Liitto) and the visiting "Vesa," the team of its ideological counterpart in New York City. Our friend, the late Elvi Davis, played for the "Suomi" women's team. I don't remember whose women's and men's teams won, but needless to say, my rooting loyalty was with our Bay State hoopsters.

My mother's youngest brother, Otto Saikkonen, worked and lived as a house painter in Worcester during the early and middle 1940s.

After my Navy discharge in 1946, I'd sometimes go to Worcester to visit my uncle Otto. Sometimes I'd shoot pool with

Harri Siitonen typing up his Finntown memoir at Raivaaaja last month

him at Thomas Halme's pool hall, located in the same building as the Belmont Finn hall.

Mr. Halme was the exact opposite of Minnesota Fats, the great pool champion whom the late Jackie Gleason made famous on film. Whereas Min-

nesota Fats was large and gross and rough hewn, Halme was slight and lean, and always the perfect gentleman.

Contrary to the popular image of sleazy pool parlor proprietors, Mr. Halme was always proper and circumspect both in dress and in manner. He was always dressed in a nattily pressed suit, white shirt and tie and was always polite and soft-spoken. He neither smoked nor drank.

Eventually, Mr. Halme moved back home to Finland as did my uncle. My uncle died in the 1950s. I would guess Mr. Halme is gone, too, as is his pool hall.

Uncle Otto and I would sometimes have lunch or dinner at a Finnish-run restaurant just below Belmont Hall which was a hangout for Finnish bachelor working folks. Standard fare was *reikäleipä* (Finnish rye bread), and *kirrupiimä* (butter-milk).

In my high school days, I traveled five days a week from Westminster Worcester Boys' Trade School, graduating from its printing department just prior to my Navy service in 1944 (A number of other Westminster Finnish kids went to both Worcester Boys and Girls Trade Schools). The school still exists, under another name.

We'd also go to ASKL fall festivals at Hemlock Beach or Mölylä, a private park, pavilion, and beach owned by the Worcester Finns within the city. The festivals were like mini-FinnFests, with programs (*ohjelmas*), ballroom dancing, plays, music, song and dance offerings, athletic events and picnics. I can recall the time that my uncle Otto won the mile racewalk event.

The year 1951 was the last time I can remember visiting Worcester more than just passing through until this April during my recent trip to Massachusetts, just prior to leaving for

Europe.

Indeed, one cannot come home again, especially when the home you once knew no longer exists except as a faded memory.

My morning walk around the Belmont Hall Finntown, now mostly peopled by citizens of Puerto Rican stock, showed no visible trace of its historic Finnishness. Belmont Hall, Halme's pool parlor, and the Finnish restaurant vanished long ago.

Its old location is now occupied by a Belmont Street vehicular and pedestrian overpass, spanning a freeway below. I didn't have time to visit the site of the old Mölylä, but I know the Finns sold it many years ago.

I wasn't sure which of the still-standing tenement houses on Catherine Street we once lived in. The number "51" rang a faint bell for me, so I took pictures of the house with that number, in case this, indeed, had been our home.

I walked to the top of Belmont Hill to Bell Pond, to which my mother had once wheeled me in a baby carriage several times a week along with other young Finnish mothers.

I have no knowledge of these outings except through faded snapshots, but I tried to envision these experiences of nearly 65 years ago while standing by the Bell Pond Beach in 1991. This was when my late mother was still in her early 30s with most of her long life still ahead of her.

So I slowly walked back down Belmont Street, past once familiar neighborhoods, my only companions being the ghosts of my distant past in growing up as an American Finn.

I then slowly walked across town along Worcester's Main Street to the far side of town to catch the Peter Pan bus to Fitchburg. I boarded with a sense of loss and sadness.

Suomi College -

Ryijyt display

HANCOCK, MI - Suomi College is hosting a special exhibit of Finnish wall hangings during May at the Finnish-American Heritage Center.

Called *ryijyt* in Finnish, the wall hangings are part of the collection of the college and of Sanford and Hilda Ojala of Ewen, about 65 miles south of Hancock.

Most of the Ojalas' wall hangings are from Lapua, Finland. The couple has nine children also contributing to the display.

According to Susan King, director of the heritage center, wall hangings have always been a part of the traditional Finnish home.

One kind, called a wedding rug, was usually woven by the bride as she awaited her wedding day. During the wedding ceremony, the bride and groom would kneel on the rug for good luck. The rug then became a keepsake tapestry.

King said the exhibit consists of about 200 wall hangings.

"We recently had a rag rug exhibit that was very popular, so this exhibit is another opportunity for people to gain a greater appreciation of Finnish and Finnish-American handicrafts," she said.

Suomi College News Service

Valtasaari urges appreciation of different cultures

HANCOCK, MI - In a commencement ceremony with a decided international flavor, Suomi College graduates were told on May 5 that education not only determines which students will succeed but also which nations will succeed.

His Excellency Jukka Valtasaari, Finland's ambassador to the U. S., told the students that "nations that nurture ideas will move forward in the years to come, and nations that stick to stale and old notions and ideologies will falter."

Valtasaari told the graduates that they will never close the door on their educations. Citing the revolution sweeping across Eastern Europe as an example of this, he noted that diplomats throughout the world had their own "learning experience" during the last two years as traditional notions of East-West divisions collapsed.

He also said that Suomi's legacy to its students is an appreciation of "a culturally mixed society."

Noting that the two-year institution has a marked Finnish and Japanese influence, Valtasaari added, "When you start work for the good of this country, I hope you will take with you an appreciation and esteem for different cultures."

Valtasaari said that he hoped

education awakened in the graduates "a hunger for understanding that will grow."

The diplomat said that the students should retain their faith "that the world can be improved," and that they should "dream big and act big."

"When people foretell the end of the world," he added, "... go into your garden and plant a tree, and reflect at the same time. The growth of the tree will continue, just as your enlightenment will continue."

He concluded his brief address by telling the students to keep a sense of humor and to "go out to the world and have fun."

Valtasaari spent two days at Suomi. He attended a reception for about 250 community leaders Saturday afternoon at the college's new Finnish-American Heritage Center. He also attended an alumni reunion of 200 people Saturday night when he was greeted in Finnish by Anton Maki of Hayward (WI), an honors graduate in Finnish studies.

About 700 persons heard his Sunday commencement address at the Paavo Nurmi Center. At the conclusion of the ceremony, Valtasaari was given Suomi's Lion Award, the college's highest honor.

Suomi News Service

Bush, Koivisto meet to discuss changing world

Finnish President Mauno Koivisto was in Washington, D. C., for an official working visit last week May 6-8.

Koivisto met with President George Bush for two and a half hours on May 7, first in a private meeting then with both the Finnish and American delegations.

After the meetings, Bush and Koivisto both spoke at a departure ceremony on the South Lawn of the White House. Their remarks follow.

PRESIDENT BUSH:

Well, President Koivisto, welcome again to the United States. It's a pleasure to try to return the hospitality you showed President Gorbachev and me in Helsinki last September. And we were very grateful for that hospitality, and I like to think that meeting was very constructive.

Our meeting today was only the latest of many exchanges that we have shared. And it's been nearly a decade since you and I first met. And today, as always, I greatly value your views on world events and your efforts over many years to build the excellent relationship between the United States and Finland.

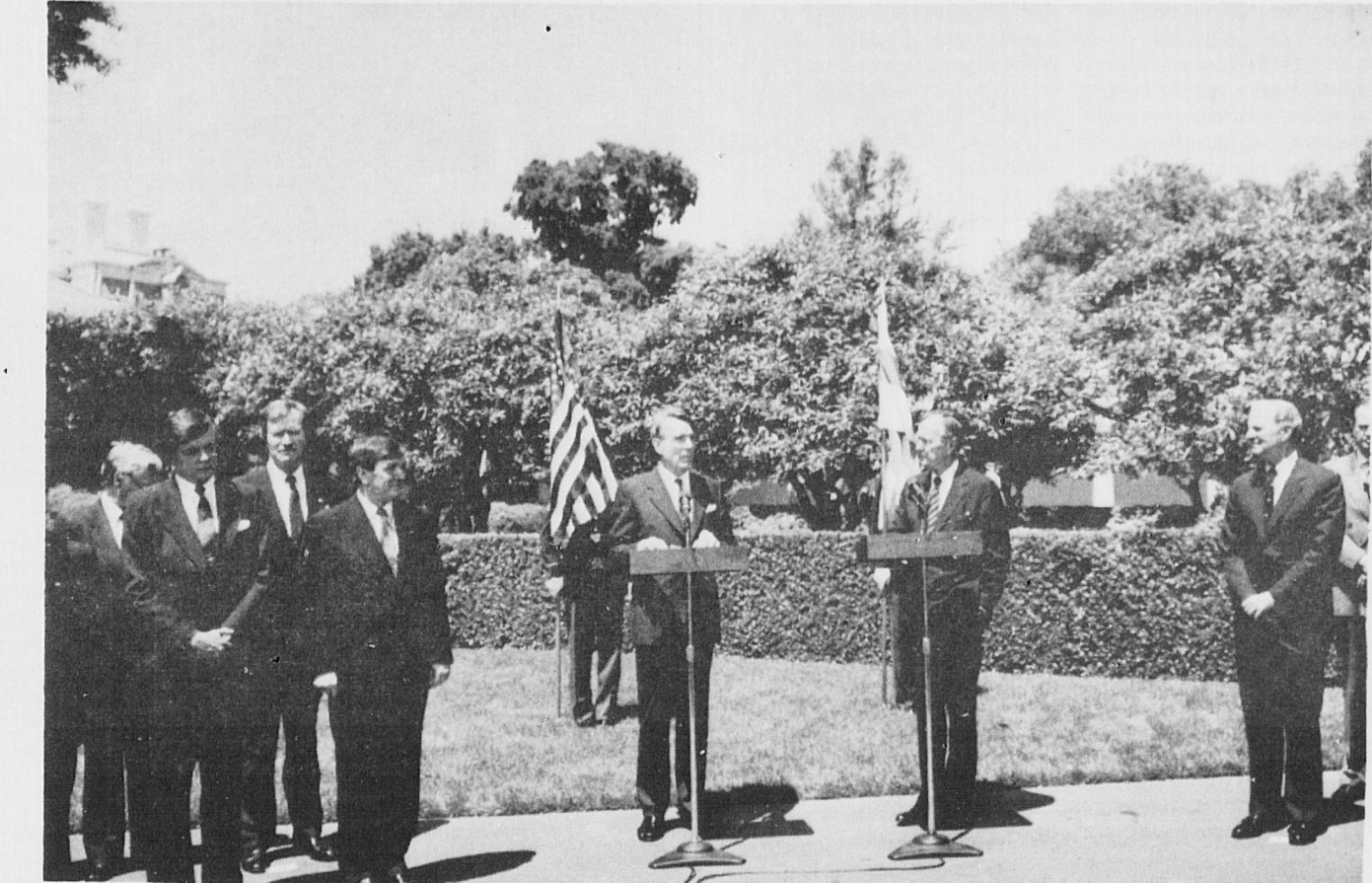
This visit, albeit very brief, gave me an opportunity to thank you personally for Finland's constructive policy in the Middle East. Your country's strong leadership in the UN Security Council and the Iraqi Sanctions Committee last fall, and your generous aid to the people suffering from Iraqi oppression, represent Finland's fine tradition of active partnership in the community of nations. This sense of responsibility led Finland, within a year of its admission to the UN, to serve as part of the UN emergency force in 1956 following the Suez crisis.

Finns have served bravely in virtually every peace-keeping force since then, contributing more troops than any other country. Your nation continues this proud tradition in the current UN observer force in Kuwait and Iraq.

Finland and the United States enjoy a long and healthy trade relationship. Today we touched on some new economic issues, including the advantages that could come from a finished purchase of our advanced aircraft. Let it be said in fairness that you made a pitch to us on several items that might benefit Finland trade. So this was a mutual exchange.

We also discussed the new Europe, from economic integration to arms control; from new challenges to the CSCE to the continuing role of NATO in European security.

The United States and Finland share a deep interest in events in the Soviet Union. I've always valued the opportunity to exchange views with President Koivisto, who is a knowledgeable expert, a most perceptive observer of the USSR. We discussed the very complex situa-

WASHINGTON, D. C. - President Mauno Koivisto of Finland speaks on the South Lawn at the White House after his meeting with President George Bush on May 7. From left to right in the above photograph are Finnish Ambassador Jukka Valtasaari, Director General for Political Affairs of the Finnish Ministry for Foreign Affairs Jaakko Blomberg, Finnish Foreign Minister Paavo Väyrynen, President Koivisto, President Bush, Secretary of State James Baker.

tion in the Baltic states, and I reaffirmed the policy of the United States to support a process of change through constructive and fair negotiations. We agreed on the inadmissibility of the use of force and the importance of pragmatism by all parties in the search for a solution to this problem of the Baltics.

The United States and Finland will continue to support the process of reform in the USSR, which was initiated by President Gorbachev. We want to see that process continue, we want to see it strengthened. And we will be ready to assist the Soviet and Republic governments in attaining the twin goals of democratization and market economic reform.

Finally, we discussed another issue of major importance to both our countries, the transition to free markets and liberal political systems by the new democracies of Eastern Europe. We are determined to make every effort to assist them in their historic quest to remake themselves and find a secure place in the new Europe.

This must be a priority for all Western countries. As democratic peoples, Finns and Americans share many special bonds of friendship, and Finns have long added to the American experience.

Mr. President, your countrymen were among the first to settle in this country 350 years ago, establishing new lives in the Delaware River Valley.

Over a century later, John Morton, a Finnish-American delegate to our Continental Con-

gress, cast the deciding vote for our Declaration of Independence. The ideals that led him - liberty and self-government - remain dear to both our nations. Just look to Philadelphia 1776, and Helsinki 1917. And since that, we have enjoyed over 70 years of warm, diplomatic relations, and I look forward to continuing this friendship.

May God bless the people of Finland and the United States. Thank you, sir.

PRESIDENT KOIVISTO:

Mr. President, let me first thank you, Mr. President, for the excellent hospitality extended to me and my party here in Washington. We enjoyed our stay very much. It was also a great pleasure to meet you again, and exchange views on the changing world situation.

When we last met in Helsinki in September at the American-Soviet top level meeting on the Persian Gulf, the world was facing a direct challenge to all. The Iraqi aggression was repelled by the coalition. Kuwait is now free. Finland faced her responsibility in the United Nations Security Council in its decision to thwart the aggression. And now work must continue to build a new equitable world.

Finland and the United States are different in many ways. Yet, we share the same values of freedom, democracy, justice and human rights. We both want to see the world based on these fundamental principles.

But principles are not enough. The economic, social and ecological problems can only be overcome through determined

international cooperation.

For Finland, developments in Europe and particularly in our vicinity are of vital importance. While we must encourage progress everywhere towards our shared values, we must at the same time maintain stability. Reform efforts in Eastern Europe including the Soviet Union, now need our support. With the Cold War behind us, no new [divisions] must be drawn, but avenues of cooperation be opened for all.

We have also discussed the role of institutions which should promote stability and change in Europe. One of them is the CSCE, or the Helsinki process. I have invited President Bush and the other 32 leaders of Europe

and North America to Helsinki for the next CSCE followup meeting due to begin in March 1992.

Mr. President, the review of our bilateral agenda showed that our relations are indeed in excellent shape. There is mutual appreciation and recognition of our respective roles in world affairs.

There are long-standing bonds of friendship between our people, and there are good prospects for expanding Finnish-American partnership.

I shall leave Washington with warm sentiments about our old and steady friendship. I hope to see you, Mr. President and Mrs. Bush, again in Finland in the not-too-distant future.

Saimaa Canal open to foreign tourists

The Saimaa Canal is going to be opened up in its entirety to foreign yachtsmen. Next summer already they will be able to sail through the canal both north and south and have access to the vast waterway system at whose hub lies Lake Saimaa.

The canal starts near the historic port of Wyborg in the USSR on the Gulf of Finland. About half of the canal's total length of 42 km is situated on the Soviet side of the border.

Rent your own boat

An interesting alternative for the yachtsman who thinks he's seen in all is to hire a boat from Lappeenranta. Sailing on Saimaa will test even the most experienced yachtsman since its

winds and currents provide a fascinating challenge.

There is also the added bonus of being able to choose a different islet to moor off every night. The area is easily accessible, Lappeenranta being only a half hour flight from Helsinki. There's a full service port for visitors' boats in the city of Lappeenranta.

Lake Saimaa

Lake Saimaa, on whose shores Lappeenranta stands, forms with its adjacent lakes and rivers the largest waterway system in Finland. The actual lake is so vast that you feel you are on the open seas. Naturally Saimaa with its myriad of islands and outcrops is a para-

FACS to celebrate 45th anniversary

FITCHBURG, MA - The Finnish American Club of Saima will be celebrating its 45th anniversary with a banquet style dinner on Sunday, June 9, at 2 p.m.

The Finnish "Oscar" or the Sauna Bucket will be awarded to eight members of the FACS in recognition of their work for the club during the past year.

The 18 member October String Ensemble will present a concert following the awards. There will be a showing of the great Finnish comedy "Natalia" to round out the afternoon.

Tickets are being sold by many members of FACS.

Tickets are available from Walfrid Makela, 291 Marshall St., Fitchburg MA 01420, tel. 342-3967.

If ordering by mail enclose a check (\$10.00 per ticket) and a self addressed envelope to: Tarmo Hannula, 12 North Ashland Street, Worcester MA 01609, tel. 756-9614. Make checks payable to FACS.

Tickets are limited to 150. RSVP June 2.

Tarmo Hannula

Kalenteri

CALIFORNIA

June 1 - Minnesota Day, 11 am-5 pm, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma.

June 2 - Brotherhood Kite-Flying Day and Family Picnic, 10 am-5 pm, Contra Loma Regional Park, near Antioch. Sponsored by United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21.

June 6 - "Is Scandinavia at Risk from Soviet Turmoil?", a lecture by Leo Vuosalo, political science and history instructor at Vista Community College, Berkeley, 7:30 pm, Finnish American Home Association, Sonoma.

CONNECTICUT

May 25 - Spring Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson.

MASSACHUSETTS

May 15 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King community room, Rtes 6/136, West Barnstable. Language class at 6 pm.

May 18 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

May 19 - Finnish American Club of Saima Spring Fair, 10 am-?, Saima Park, Fitchburg. Baked goods, plants & flowers, books, ticket auction, white elephant, hot dogs, coffee, pulla, donuts.

May 21 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

May 23 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, 6:30 pm, Sovittaja Park, Rutland.

May 25 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima. - Dance, 8 pm-midnight, Sovittaja Park, Rutland. Music by Ed Hendela. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

May 28 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm Street Congregational Church, Fitchburg.

June 9 - Finnish American Club of Saima 45th anniversary celebration, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Banquet, "Sauna Bucket" awards, concert by October String Ensemble, "Natalia" video. Tickets (\$10.00 per person) available at RAIVAAJA.

MICHIGAN

May 31 - Finnish Center Association's annual Springfest opens with a fish fry, 4:30 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

June 22 - Juhannus Celebration, 6-11 pm, Pomona Village Park, 3rd & Park, Fruitport. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan. For more info contact Ruth DeYoung, 669-5761.

MINNESOTA

May 17 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:00 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "Glimpses of Same History in Finland and Sweden before 1850" by Tuuli Forsgren, visiting associate professor of Finnish Languages, University of Minnesota. Annual meeting precedes the program.

MISSOURI

May 10 - June 15 - Exhibit of large paintings by Antero Kare, The Leedy-Voukos Art Center, 2012 Baltimore, Kansas City. Gallery hours: Thursday, Friday & Saturday 11 am-5 pm and by appointment. Tel. 816-474-1919.

NEW YORK

May 3-22 - Exhibit of paintings by Marjukka Kaminen, Dannenberg Gallery, 484 Broome St, New York. Gallery hours, Tues-Sat, 11 am-6 pm; Sunday, 2-6 pm.

OREGON

May 23 - Finnish American Literary Heritage Foundation annual meeting, Ross Fogelquist's home, 8740 S. W. Oleson Rd, Portland.

TEXAS

May 26 - Texas Nordic Midsummers Fest, 4-10 pm, Punch Wright Park, South side of Arlington Stadium, 1601 Randolph Mill Rd, Arlington. Co-sponsored by Finnish American Society of Dallas/Ft. Worth. For reservations, contact Pam Wise (495-3635) by May 17.

All programs subject to change

Letter to the editor

Dear Editor:

Greetings from Saudi Arabia. It's like a sauna here as I sit in my tent many thousand miles from my family. I enclose a photo which explains the quick coalition victory [see above].

I am the chaplain for the 2nd Armored Division's combat aviation brigade. I hope to return to Fort Hood, TX, in June. I came on active duty after 11 years in Lutheran churches serving as "pappi" (four years in Virginia, MN, and seven years in Hudson, FL).

I was raised in Boxboro, MA, and my hope is to visit family there this summer. I have three sisters still in Mass. My wife Linda and three children, Aaron, Joel & Leah are at Fort Hood waiting.

For God & Country,
CH (CPT) Eric Erkinen
Chaplain, US Army

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

The program held on May 5 was appreciated by all there.

The *Katrilitt* danced and as they have learned many new dances, it was interesting to watch them. You have to be light on your feet to do those dances. We thank them very much for being on the program.

Aila Juvonen sang for us. She is a good singer. We asked her to join our choir next year. She is having a recital for her students at the hall on June 9 at two. It will be held in the old hall.

The choir sang three songs: "Tuoksut tuomien," "Kodille," and "Suomen ruusu."

Linnea Hoover and Veikko Jarvi played their mouth organs

with "Arvon mekin ansaitsemme" being one of their selections. Hugo Aho also played his mouth organ. We have a lot of talent at our hall.

Leo Jaakkola and Charles Hedlund played Schubert's Serenade.

Sylvia Silvola has not been at the hall all year due to illness. We miss her. Janet Kivi is ill and was not at the hall Sunday.

Eric Saarman deserves a lot of thanks for always being willing to sing for us. Eric has a fine voice.

Sylvia Heino gets many thanks for drumming with Merja Poutiainen at the dances. She peps the hall up.

Hugo Aho and wife Celia have

left for home. Little by little everyone is leaving. All the snowbirds are flying back home.

The atmosphere at the hall has been enhanced by some photos brought by Tuure Salomaa. They are pictures of the buildings created by famous Finnish architects.

Eliel Saarinen designed the Helsinki Railroad Station. His son Eero Saarinen drew the plans for the Dulles International Airport Terminal Building. Reima Pietilä designed the Finnish Embassy in New Delhi, India. These buildings are in the photos. Many thanks to Tuure Salomaa for bringing them.

We have had a very successful year this past year. Many new people are coming to the hall. We have gotten new members. Our programs have been interesting and different. The groups from Finland have been out of this world, as we say. Just wonderful.

Next year promises to be good, too. *Amerikan Poijat* are planning to come to Florida again. There will be Finlandia Days again. If they come we will certainly have them at our hall. Something to look forward to.

Vera Marks

SAIMAA

continued from page 9

dise for not only sailors but also windsurfers, anglers and campers.

In addition, the regular traffic is not restricted to cargo vessels. Beautiful old-fashioned steamers offer relaxing cruises both to the north and south along the Saimaa canal.

Finnish Business Report

Spring Fair Saima Park Sunday May 19 from 10:00 a.m.

THE BOOTHS

Bakery
Plants and flowers
Books
Ticket auction
White elephant
Hot dogs -- chips -- etc

Coffee -- pulla -- donuts

Finnish-American Club of Saima Inc.

CALENDARS, ORDER NOW!!
LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

SPRINGFIELD, VT - **Nancy Koitto** suoritti lakiopintonsa loppuun ja aloittaa pikapuoliin asianajajan työnsä. Se ei ole mitenkään epätavallista, onhan lakimiehistä tänä päivänä jopa ylitarjontaa, heitä valmistuu harva se päivä.

Koitton tapauksessa erikoista on se, että hän suoritti tutkinnon käymättä lakikoulua. Hän valmistui kaikkein ankarimman kautta, hän opiskeli omin päin työnsä ohessa.

Tutkinnon suorittaminen vaati neljän vuoden itsenäisen opiskelun. Koko ajan opintoja ohjasi ammattia harjoittava asianajaja ja Vermontin Korkein Oikeus teki samanaikaisesti omia tarkkailujaan.

Itseopiskeluun ei kaikkialla mahdollisuutta

Luvut vaativat paljon työtä, monia tunteja viikossa. Itseopiskelua pidetäänkin kaikkien vaatimimpana tapana suorittaa lakimiestutkinto.

Vermont on yksi harvoista osavaltioista, joissa itseopiskeleminen on mahdollista. Kandidaateilla on oltava bachelor-tutkintoa vastaavat opinnot takanaan, ja lakimiehen on toimittava opintojen ohjaajana. Lisäksi itsenäisesti opiskelevan henkilön on jätettävä puolen vuoden välein väliraporttinsa Korkeimmalle Oikeudelle.

Jos raportit tulevat hyväksytyiksi, ja oikeus katsoo opiskelijan täyttäneen hänelle asetetut vaatimukset, hän voi jatkaa opintojaan loppuun asti.

Työnantaja rohkaisijana

Nancy Koiton opintoja ohjasi springfieldiläinen asianajaja **Bruce Lawlor**, jonka lakitoimiston palveluksessa

Koitto työskenteli useita vuosia virkailijana.

Koitto, 30, on kotoisin Ludlowista. Hän suoritti lainopillisen (paralegal) bachelor-tutkinnon 1982. Samana vuonna hän aloitti työskentelynsä Lawlorsilla. Vuonna 1984 kun hän aloitti lakimiesopintonsa, hänestä tuli lakivirkailija. Lawlor rohkaisi tuohon aikoihin Koittoa jatkamaan opintojaan.

Koitolla ei ollut koskaan aikomusta jatkaa collegen jälkeen lakikoulussa, koska hänellä ei ollut varaa kustantaa opintojaan.

Nyt hän on iloinen asiasta, sillä hän on huomannut, että ne ystävät, jotka jatkoivat opintojaan, ovat nyt korviaan myöden veloissaan.

Kun Koitto päätti vuonna 1984 jatkaa lukujaan asianajajaksi asti, hänelle ei tullut kysymykseenkään jättää kokopäivätyötään lakitoimistossa. Päinvastoin hänen työkokemuksestaan oli paljon hyötyä opintojen jatkoa ajatellen.

Lawlor antoi hänelle myös paljon vastuuta, jota Koitto pitää hyvänä kokemuksena. Kun muut lakioiskelijat istuivat oppitunneilla, Koitto sovelsi oppejaan käytännön työssään. Siitä oli paljon hyötyä, ja hän suorittikin vuonna 1988 Vermontin asianajajatutkinnon hyvin arvosanoin.

Toisella kerralla kokeesta läpi

Itseopiskelussa on myös haittansa. Jos ei käy lakikoulua, niin kandidaatit jäävät paitsi välttämättömästä oppitautista, jonka muut saavat ensimmäisenä opiskeluvuotenaan

valtakunnallista testiä varten. Siitä johtuen Koittokaan ei läpäissyt testiä ensimmäisellä yrittämällä. Koiton mukaan valtakunnallinen koe on aina vaikein itseopiskelijoille.

Koitto suoritti valtakunnallisen kokeen uudestaan tänä vuonna helmikuun lopulla läpäisten sen. Hänen on määrä

vanno virkavalansa toukokuun puolivälin paikkeilla.

Koitto kertoo, että parinkymmenen tunnin viikottainen opiskelu päämäärän saavuttamiseksi oli vaivan arvoista. Hän suunnittelee liittytävänsä Lawlor & Polidorin kumppaniksi.

Nancy Koitto

Kolmen vuoden opiskelujen jälkeen hän sai käsiteltäväkseen oikeudessa muutamia juttuja, kunhan harjoittelua ohjaava asianajaja oli mukana. Pian hän saa toimia oikeudessa itsenäisesti.

Kun Koitto liittyy Lawlor & Polidorin yhteistyökumppaniksi, firma laajentaa samalla palveluitaan. Lawlor ja hänen kollegansa Joel Decler hoitavat rikosoikeudelliset asiat, Polidor vastaa puolestaan omaisuusrikoksista ja Koitto erikoistuu perhelakiin.

Lakimiehiä on liikaa tarjolla, mutta niin kuin Koitto asian ilmaisee, ongelmana onkin löytää hyviä.

Koitto ennustaa, ettei perhelakitapaukset tule vähenevän lähitulevaisuudessa. Perheoikeusasiat, joiden luultiin olevan helppohoitaisia ja halpoja kustannuksiltaan, ovatkin osoittautuneet kalliiksi ja monimutkaisiksi tapauksiksi. Koitto ilmaiseekin asian niin, "ettei nykyään voi tehdä paljon mitään ilman asianajajaa." Ja jos ihmiset yrittävätkin hoitaa asiat omin päin alkuunsa, he lopulta ottavat yhteyden asianajajaan ja pyytävät häntä selvittämään koko sotkun.

Yhtenä Koiton päämääränä on päästä opettamaan paralegal-luokille ja päästä näyttämään kollegoilleen, että paralegal-opinnot ovat muutakin kuin vain "sihteeriointoja". Monet lakimiehet eivät salli paralegaleiden käyttävän niitä taitoja, mitkä he ovat oppineet.

Koiton pomo oli kuitenkin poikkeus. Hän antaakin täyden tunnustuksen Lawlorille siitä, että häneen luotettiin ja hän sai vastuunalaisia tehtäviä hoitaakseen samoin kuin korvaamatonta apua opiskellessaan asianajajaksi.

Finlandia-talon akustiikkaa aiotaan parantaa sähköisesti

Eri puolilla maailmaa on havaittu, että uusien konserttisalien akustiikka on usein huonompi kuin vanhojen. Se, onko synnynä luopuminen yksinkertaisesta kenkälaatikonmuotoisesta perusratkaisusta vaiko se, että konserttisalien asemasta halutaan rakentaa monumentteja, on tässä yhteydessä sivuseikka.

Merkityksellistä on se, että arkkitehtien virheiden korjaajiksi on syntynyt uusi ammattikunta, sähköakustikot, jotka modernia äänentoistotekniikkaa soveltamalla pystyvät parantamaan huonoa saliakustiikkaa.

Moni suomalainen kapellimestari on Lontoon Royal Festival Hallissa johdettuaan todennut, että tietokoneen a-

vulla kohennetun akustiikan johdosta musiikki soi paremmin kuin sitä ilman. Sali sai sähköisen järjestelmänsä jo 20 vuotta sitten.

Finlandia-talosta ryhmä Eurooppaan

Kaikki viisaat voimat tarvitaan siihen ryhmään, jonka Helsingin Finlandia-talo lähettää syksyllä pikakierrokselle eräisiin tärkeimpiin taloihin, joissa akustiikkaa on korjailtu sähköisesti.

Eurooppalaisten järjestelmien ohella saliakustiikkaa on paranneltu tietokoneen avulla myös Yhdysvalloissa ja Japanissa, mutta Finlandia-talo on

kiinnostunut vain niistä ratkaisuista, joita on kokeiltu Euroopassa ja joilla on Suomessa huolto.

Jos Finlandia-talon akustiikka saadaan paremmaksi muutaman miljoonan kustannuksella, kysymyksessä on pikku summa verrattuna rakenteiden muuttamisen hintaan, ja lasku voidaan hyvin perustein lähettää Alvar Aallon arkkitehtitoimistolle.

Tämän kokeilun jälkeen voidaan sama ratkaisu toteuttaa muissakin Aallon akustisesti kelvottomissa saleissa, ennen muuta Jyväskylän yliopistossa ja Rovaniemen Lapponiatalossa. Kulttuuritalollekaan

räätälöinti ei tekisi pahaa.

"On tietenkin selvää, että suhtaudumme suurella pietetillä kansallisen arkkitehtuurin keskeiseen monumenttiin", Finlandia-talon johtaja **Matti Kivinen** sanoo.

Salin sisäosien osalta korjauksia suunnittelee talon suunnitteluun Aallon toimistossa osallistunut arkkitehti **Kaarlo Leppänen**.

Koska Finlandia-talon remontti lykkäytyy vuoteen 1994, akustiikkaa ei valitettavasti kannata räätälöidä ennen sitä. Etuna on toisaalta se, että siihen mennessä ehditään paneutua asiaan perusteellisesti ja odottaa kenties uusienkin ratkaisujen syntyä.

Kaikki korjattavat salit huomioon ottaen tällä saralla olisi hyvä sauma suomalaiselle työlle.

"Vastaavia järjestelmiä on tehty myös kaukoidässä (Syd-

ney Opera House) ja Yhdysvalloissa (Denver Boetcher Hall). Sinänsä kysymyksessä on niin suoraviivainen sähköakustiikan periaatteiden soveltaminen, että joku asioihin perehtynyt suomalainen insinööri, vaikkapa **Ilpo Martikainen**, voisi suunnitella tällaisen järjestelmän puhdetönnään", professori **Matti Ojala** toteaa.

Periaate on sangen yksinkertainen. Saliin sijoitetaan sekä lavan että yleisön ylle mikrofoneja. Ääni johdetaan niistä muokkaimeen, jossa sitä käsitellään mm. viivästämällä ja dynamiikkaa laajentamalla. Taukokohdissa vahvistus vaimennetaan, jottei kovaaäänistä kuuluisi kohinaa. Ääni tuodaan saliin takaisin kovaäänisten kautta, joita voi olla sekä seinissä että katosissa. Manipuloinnin tuloksena sali "avartuu", koska siihen tulee lisää jälkikauinta.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Westminster Senior Citizen's Friendship Clubin markkinat lauantaina, toukok. 18. p:nä klo 9:00 aam. - 2:00 ip. St. Edwards kirkon salissa. Kahvia ja munkkeja. Lounas tarjoillaan. Leivonnaismyyjäiset, kasveja ja käsitöitä.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, toukok. 18. p:nä klo 8-12 yöllä. D. Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saiman kevätmyyjäiset Saiman Puistossa sunnuntaina, toukok. 19. p:nä alkaen klo 10:00 aam. Leivonnaisia, kasveja ja kukkia, kirjoja, huuto-kauppa, valkoinen elefantti. Kuumia koiria, kahvia, pullaa ja munkkeja. Kaikki mukaan!

SUOMALAINEN ATERIA PASTI
Liha, peruna, porkkana
nauris ja sipuli
REIKÄLEIPÄ JA NISU
JOSIAH'S
Parkhill Plaza, Fitchburg, MA
345-6348

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOAA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU
Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA
Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DOWNSIDE

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, toukok. 7. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuloistovotusten jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin pianosäestyksen myötä.

Seuraavat vieraat otettiin ilolla vastaan: Kaija A. ja Mikko Ilmari Pesonen Leominsteristä ja Hebert Peterson, Irja Janhunen, Tauno Seppelin ja Eila Janhunen.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Leimo Lystilä (toukok. 2), Lempi Ikävalko (toukok. 9) ja Aili Koivu (toukok. 12).

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamista lahjoista: Katri Jarkko - \$10.00 poikansa Williamin, jonka syntymäpäivä oli toukok. 9 p:nä ja miehensä Leon, jonka syntymäpäivä oli toukok. 11 p:nä, muistolle; Rauni Cote - \$5.00 Signe Kankaan muistolle.

Kiitollisia oltiin myös kahvipöytään antimia tuoneille: Mr. Nopanen, Irja Alitalo, Aili Jokinen, Ethel Anttonen, Esli DesJardins, Aune Luoma, Anna Niemi ja Kaarina Mäki. Kerholaisten joukossa on todella mainioita kokkeja!

Päivä oli mainio klubin historiassa, sillä monia uusia jäseniä saatiin päivän aikana: Toivo ja Hilja Savela, Norma Lohberger ja Kaija ja Mikko Pesonen.

Kerholaisia muistutettiin kesäkuun 4. päivän lounastilaisuudesta, johon rahastonhoitaja Miriam Orava myy lippuja. Hän luki myös huhtikuun tilinraportin, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Juontaja Mildred Heino otti sitten ohjekset käsiinsä ja esitteli trion, missä soittivat Oiva Rauma, Herbert Peterson ja Tauno Seppelin. Heidän musiikkinsa ja laulunsa oli kaunistu kuunneltavaa. Irja Janhunen liittyi joukkoon heidän laulaessaan "Finlandian".

Rauni Cote luki mielenkiintoisen artikkelin.

Mukavaa, kun uudet jäsenet osallistuvat ohjelman esittämiseen. Kaija Pesonen lauloi useita kauniita lauluja Mrs. Johnsonin säestyksellä.

Mrs. Heino luki kirjoittamansa äitiänpäivärunon. Todella liikuttavaa!

Mr. Nopanen lauloi "Ruusu laaksossa" ja "Niin minä neitonen" ja johti yhteisesti laulettua "Lapsuuden toverille". Säestyksestä vastasi jälleen Mrs. Johnson.

Kahvia monenlaisine herkuineen tarjoilivat Lula Björbacka, Elsie Warren, Ruth Holm, Aili Jokinen, Irja Alitalo ja Kaarina Mäki.

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Huom! Sunnuntaina, toukok. 12 päivän hengellisen tilaisuuden lopussa kahvitarjoilu Äitiänpäivän muistolle!

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisen kuoroharjoitus ja viikkoilman hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, toukok. 18. klo 7:30 ill. KAHVILA Mike Mongeon Band - kristillistä jazzia! Sunnuntaina, toukok. 19. klo 9:15 sunnuntaikoulu. Klo 9:15 aikuisten raamattu luokka. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 3:00 iltapäivällä Suomenkielinen Naistenliitto kokoontuu. Tarjoilu yhteinen!

Uutispaloja

Finnish American Club of Saima juhlii 45-vuotisuuttaan kesäk. 9. päivän juhlapäivällisten merkeissä. Juhlapaikkana on tietenkin oma klubirakennus Saiman Puistossa. Alkamisaikana on kello 2:00 iltapäivällä.

Tilaisuudessa ohjennetaan suomalaiset "Oscarit" tai saunakipot kahdeksalle jäsenelle arvostuksena heidän klubin hyväksi tekemästään työstä menneen vuoden aikana.

Kunniapalkintojen jakoa seuraa 18-jäsenisen October String Ensemble jousiorkesterin konsertti. Sen jälkeen näytetään ratkiriemukas suomalainen elokuvakomedia

"Natalia".

Liput maksavat \$10.00 hengeltä ja niitä myyvät useat jäsenet mm. Walfrid Mäkelä, 291 Marshall St., Fitchburg, MA 01420, puhelin 342-3967. Postitse lippuja voi tilata tällä osoitteella: Tarmo Hannula, 12 North Ashland Street, Worcester, MA 01609. Puhelin 508-756-9614. Sekit tulee kirjoittaa FACS:lle ja mukaan postimerkillä ja omalla nimellä ja osoitteella varustettu kirjekuori lippujen lähettämistä varten.

Lippuja on vain 150. Ne tulee varata kesäk. 5. p:ään mennessä.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
toukokuun 18. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo
soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

205 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jaakaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Taydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

From the desk of Stig Häggblom:

Talvisodan tunnelmia Pittsburghin maratonilla

Vuosi sitten porvoolainen estejuoksija - kahdesti olympiakisojen loppukilpailussa - saavutti toisen sijan Pittsburghin maratonjuoksussa ajalla 2.16,15. Hän on Tommy Ekblom.

Oli aiheellista käydä katso-massa onnistuisiko Tommy tällä kertaa. Juoksu tapahtui toukokuun 5. p:nä varsin ke-säisessä, suorastaan heltei-ssä säässä.

Tommy oli keskenkuntoi-nen, koska vamman vuoksi varsinainen harjoitus alkoi vasta helmikuun lopulla. Tuli 18. sija, aika oli yli 2.32.---

Juoksun voitti Herbert Stef-fny Saksan Freiburgista, jo 37-vuotias mies, jolle nyt tuli ensimmäinen voitto USA:ssa viidennessä yrityksessä. Voit-toaika 2.16,21, siis heikompi kuin Ekblom'n toisen sijan ai-ka vuosi sitten.

Keskitalo voitti naisten Mastersin

Lentomatkan Pittsburghiin tein kuitenkin mielelläni, kos-ka halusin myös seurata van-han ystäväni, tamperelaisrou-va Sinikka Keskitalon edesot-tamuksia.

Sinikka Keskitalo on ollut mukana Bostonissakin, mutta ei 1988 jälkeen jolloin hän oli suomalaisista toisena hyvin juosseen Tuija Toivosen (ki-san toinen Rosa Motan jäl-keen) vanavedessä.

Sinikka rouva on täyttänyt 40 vuotta, joten oli oikeus kilpailla Masters Division'ssa, missä ensimmäinen palkinto oli 3,000 dollaria.

Naisten palkkiorahojen myötä syntyi melkein talviso-dan tunnelmia.

Kävi ilmi, että Moskovasta kotoisin oleva rouva Raisa Smehnova, kilpailun kolmo-nen ajalla 2.46,15, myös oli täyttänyt 40 vuotta. Raisan venäläinen avustaja tiukkasi Raisalle rahaa 13,000 dolla-ria, 10,000 kolmossijasta ja ne 3,000, jotka tuli Masters-sar-jan voitosta.

3,000 dollaria kuitenkin meni Sinikka Keskitalolle. Ve-näläisille selvitettiin, että Rai-san oli valittava, jompikumpi, ei molemmat.

Kun pelin henki selvisi oli valinta helppo. Keskitalon ai-ka oli 2.53,31.

- Olin kilpailun yhdeksäs, josta olisi tullut 1,000 dollaria. Minunkin oli valittava, Keski-talo selvittää.

Maratonareiden maailmasa on paljon uutta leimaa. Monet maailman juoksijat e-

Marjaana Lahti-Koski piti Pittsburghin maratonia erittäin kuumana. Järvenpäässä ei vielä ole lehti puussa.

Kuva: Stig Häggblom

lävät näillä tuloillaan.

- Minäkin saatan ottaa tästä Masters-sarjasta eläkepäi-vien harrastuksen, iloinen Si-nikka naurahtaa totesi.

Tommy Ekblom hämmästyk-sekseen huomasi, että häntä kuusi vuotta vanhempi sak-salainen peri voiton ja voitta-jalle kuuluvat 20,000 dollaria.

Ehkä sittenkin vielä yksi o-lympiayritys Barcelonan kiso-i-hin, hän tuumi.

Ensi vuonna on maastojuok-sun MM-kisat Bostonissa maaliskuussa. Kuukautta möy-hemmin on Boston Marathon. Monet maat katsastavat olyn-piamiehistönsä näissä ympy-röissä.

Ehkä Suomikin? Viisasta olisi!

Lynn MacDougall, 26-vuot-as naislääkäri Virginiassa (Richmond), voitti naisten ma-ratonin Pittsburghissa ajalla 2.42,45 ja sai siitä 20,000 dollaria hänkin.

- Ensimmäinen maratonini. En ollut uskoa kun kertoivat olevani johdossa. Halusin vain yrittää 2.45 alitusta en-simmäisessä maratonjuok-sussani, koska silloin voi o-sallistua Barcelonan karsin-toihin täällä USA:ssa. Nyt voin sen tehdä.

2.48,04 ajan saavutti 25-vuo-tias rouva Marjaana Lahti-Koski Suomen Järvenpäästä.

- Eihän se aika oikein hyvä ollut, sijoitus kylläkin ja pal-kintorahat (6,000 dollaria), Marjaana kertoi.

Olympiasuunnitelmistaan Marjaana ei maininnut mitään vielä Pittsburghissa.

Pittsburghin maratonjuoksu on takanapäin. Vasemmalta Veikko Uotinen, Noriko Häggblom sekä koko matkan juossee Tommy Ekblom, Sinikka Keskitalo ja Marjaana Lahti-Koski, kaikki kolme Suomesta.

Kuva: Stig Häggblom

New Mexican luolalöydöt 35,000 vuotta vanhoja

Arkeologit ovat löytäneet luita, puuhiliä ja mahdollisia ihmiskäden tuotoksia New Mexican luolista, jotka ovat vahva todiste siitä, että ihmi-nen on tullut jo yli 35,000 vuotta sitten Pohjois-Ameri-kan maille eli paljon aikaisem-min kuin yleensä on luultu.

"Nämä ovat parhaimpia to-disteita alkuaikojen ihmis-rodusta Amerikassa", sanoo tohtori Richard MacNeish, jo-ka toimii Andover Foundation for Archeological Research - yhdistyksen johtajana. Hän toimi myös tutkimusryhmän johtajana viime talvena Oro-grandessa, eteläisessä New Mexicossa, kun löytö tehtiin.

Tiedemiehet ovat yhteisesti sitä mieltä, että ihminen asui Amerikassa 11,500 vuotta sit-ten. Ihmisrotu tuli luultavasti mantereelle Aasian pohjois-osta Beringinsalmen kautta.

Kuitenkin asiasta kiistel-lään, sillä yhä useammat tie-demiehet ovat tulleet johto-päätökseen, jonka mukaan ih-minen saapui Amerikan man-tereelle jo useita tuhansia vuo-sia aikaisemmin. Muutamat tutkijat ovat päättelleet löytö-jen perusteella ihmisen saa-puneen jo yli 32,000 vuotta sitten.

Epäilyjä herännyt

Monet arkeologit ovat suh-tautuneet New Mexican löy-töihin hyvin epäilevästi. He sanovat, että tarvitaan lisätutkimuksia, jotta voidaan sanoa ovatko löydetty kivesineet olleet työkaluja ja aseita elä-miä vastaan.

Tohtori MacNeish on puo-lestaan hyvin vakuuttunut löy-döistä. Hän kertoo, että luo-lista on löytynyt muun muassa rikkoutunut keihäs, joka on

upotettuna muinaisen hevo-sen luuhun. Lisäksi on löy-detty savella reunustettu tuli-sija ja useita luunpalasia, joita on systemaattisesti veistetty käytettäväksi aseina.

Alueelta ja sen lähistöltä on löydetty myös ihmiskäden muotoilemia saviesineitä.

Tohtori Dennis Stanford, pa-leontologi Smithsonian Insti-tutionista, joka on erikoistunut Amerikan muinaishistoriaan kertoo, että löytö on herättä-nyt paljon epäilyjä asiantunti-joiden keskuudessa. Hän ker-too, että valokuvien perus-teella on vaikea sanoa, ovatko esineet ihmiskäden tuotteita vai ei. Muutkin tiedemiehet, jotka ovat vierailleet alueella, eivät ole täysin vakuuttuneita siitä, ovatko esineet ihmisen tekemiä. Myöhemmin tehtä-vät laboratoritutkimukset tuo-vat selvyyttä asiaan.

Lynn MacDougall voitti ensi yrittämällä naisten maratoni. Aika Pittsburghissa oli 2:42:45. Hän aikoo USA:n olyn-piakarsintoihin.

Kuva: Stig Häggblom

Suomen uutisia

Vanha Valamo kirkolle

Karjalan korkein neuvosto on hyväksynyt päätöksen Valamon luostarin rakennusten luovuttamisesta Venäjän ortodoksiselle kirkolle. Päätöksessä on uutistoimisto Tassin mukaan otettu huomioon kaikkien osapuolten - valtiotilan, kirkon, luostarin ja paikallisen väestön - edut.

Luovutus tapahtuu kahdessa vaiheessa. Heinäkuun alkuun mennessä kirkko saa käyttöönsä kaikki kirkot, rukoushuoneet ja asuin- ja talousrakennukset lukuun ottamatta asuntoja, jotka on annettu paikalliselle väestölle laillisessa järjestyksessä. Loput asuintilat luovutetaan kirkolle vuoden 1992 alkuun mennessä sitä mukaa kuin asukkaat muuttavat niistä vapaaehtoisesti muualle. Heille järjestetään uudet asunnot.

Äskettäin Valamon saarelle muuttivat ensimmäiset 14 munkkia ja noviisia.

Ydinvoimalaesitys ei vielä eduskuntaan

Kauppa- ja teollisuusministeri Kauko Juhantalo (kesk) ei usko, että kysymys viidenestä ydinvoimalasta etenisi tänä vuonna eduskuntaan asti. Näin siitäkin huolimatta, että teollisuus jättäisi hakemuksensa jo tänä keväänä.

Juhantalo pitää asian teknistä valmistelua hyvin aikaa vievänä.

Juhantalo sai hoitaakseen uudessa hallituksessa ennakkokaavailusta poiketen myös idänkaupan. Hänen tavoitteensa on nostaa sen määrää barter- eli vaihtokaupan avulla jälleen noin kymmeneen prosenttiin ulkomaankaupasta.

Valtionyhtiöiden omistuspohjan laajentamisen tuore ministeri uskoo käynnistyvän rivakasti.

Päiväunet työpaikalla lisäävät tuottavuutta

Päivunien nukkuminen parantaa elämänlaatua.

Lyhyet päiväunet pitäisi työpaikallakin sallia ilman syytöksiä. Työntekijäjärjestöt voisivat hyvin panostaa iltapäivätorkkujen hyväksyntään, kehottaa dosentti Markku Partinen Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista.

Partisen mukaan hyväksi työntekijäksi mielletään yhä sellainen, joka tulee töihin se-kunnilleen ja on uskollisesti työpaikallaan säädetty tunnit. Harvoin katsotaan, mitä työn-

tekijä saa työpaikallaan aikaan.

Kellokortin sijasta voitaisiin tuijottaa tuottavuuteen. Työntekijä voi olla hyvä, vaikka hän ottaisiikin työpaikallaan iltapäivisin muutaman minuutin tirsat, jos hän on muuten tehokas.

Päiväväsymystä kannattaa Partisen mukaan ryhtyä tutkimaan, jos ihminen kokee pakonomaista nukahtamistarvetta kolme kertaa viikossa tai useammin. Päiväväsymyksen taustalta löytyy usein yöllinen unettomuus.

Etyk-seurantakokousta valmistellaan vauhdilla

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin Helsingissä ensi vuoden maaliskuussa alkavan seurantakokouksen käytännön järjestelyt ovat edenneet hyvin.

Seurantakokoukseen liittyvä huippukokous pidetään Messukeskuksessa ja varsinainen seurantakokous Katajanokalla sijaitsevassa rantamakasiinissa. Viime mainitun muutostyöt ovat sekä suunnittelun että varsinaisen rakentamisen osalta sujuneet aikataulun mukaisesti. Nyt suunnitellaan jo itse kokousjärjestelyjä, kertoo neuvotteleva virkamies Pekka Ojanen ulkoministeriöstä.

Etyk-seurantakokouksen valmisteluvaihe Helsingissä alkaa 10. maaliskuuta ja varsinainen kokous 24. maaliskuuta. Etykin seurantakokoukset kestävät yleensä korkeintaan kolme kuukautta, ellei toisin päätetä. Ellei kokousta päätetä jatkaa, kestäisi seurantakokous Helsingissä tuon aikataulun mukaan korkeintaan juhannukseen saakka.

Seurantakokoukseen liittyvä huippukokous pidetään Pasilan Messukeskuksessa. Ulkoministeriö päätyi ratkaisuun huippukokouksen neuvottelupöydän takia.

- Haluamme kokoista neuvottelupöytää ei olisi voitu rakentaa Finlandia-taloon ilman, että se tekee talolle ja sen mittasuhteille vääryyttä, toteaa Pekka Ojanen.

Hänen mukaansa kokouksen vaatima merkittävän kokoinen pöytä voidaan rakentaa vain Messukeskukseseen.

Huippukokouksen ajankohtaa ei vielä tiedetä. On päätetty periaatteessa siitä, että seurantakokous kestää kolme kuukautta ja että huippukokous pidetään sen yhteydessä. Ojanen arvion mukaan huippukokous kestää pari kolme päivää.

Ulkoministerit Katajanokalle

- Katajanokalla pidettävän kokouksen taso on virkamies-taso, mutta ulkoasiainministeriössä on lähdetty siitä, että se voi alkaa ulkoministeri-

tasolla kuten aiemmatkin seurantakokoukset, toteaa Ojanen.

Kokoukseen saapuvien henkilöiden määrästä on tässä vaiheessa monia alustavia lukuja. Ojanen mukaan ulkoministeriössä lähdetään siitä, että Suomeen tulisi noin 300 valtuutettua ja lähes 100 sihteeristöön kuuluvaa.

Kokousta seuraavan julkisen sanan, kuvan ja äänen edustajien lukumäärä taas riippuu kulloisestakin työtilanteesta. Alku- ja päätösvaiheissa lehdistöä luonnollisesti on Helsingissä enemmän ja tietysti silloin, jos kokouksessa tapahtuu jotain erityisempää. Ojanen arvioi, että Helsinkiin saattaa olla jonkin verran tulossa myös hallituksista riippumattomia kansainvälisiä järjestöjä.

Lehdistökeskus rakennetaan rantamakasiiniin ja se riittää Ojanen mukaan normaali tilanteeseen. Alkuvaiheessa, kun ulkoministerit ilmeisesti ovat Helsingissä, lehdistökeskus sijaistee Wanhassa Satamassa Katajanokalla.

Kolmekin kokousta yhtäaika

Rantamakasiinin suunnittelussa on varauduttu siihen, että siellä voidaan pitää samanaikaisesti kolme virallista kokousta. Kokouksen työohjelmaa ei ole vielä sovittu, siitä päätetään valmistavassa kokouksessa.

- Lähdemme siitä, että meillä pitää olla samat valmiudet kuin

Wienin seurantakokouksessa, eli mahdollisuus kolmeen samanaikaiseen kokoukseen. Lisäksi talossa on kahdeksan pienempää neuvotteluhuonetta, joissa voidaan pitää ryhmäkokouksia, epävirallisia kokouksia ja muita palaveria.

Myös sihteeristön ja valtuuskuntien tilat tulevat samaan rakennukseen. Annamme jokaisen valtuuskunnan käyttöön yhden työhuoneen, kertoo Ojanen.

Rantamakasiinin on määrä olla valmiina kuukautta ennen kokousta eli helmikuussa 1992. Sama koskee myös hotelleja, joka valmistuu rantamakasiinia vastapäätä.

Kokouksen virallisia kieliä on kuusi: englanti, ranska, venäjä, saksa, italia ja espanja. Tulkkeja on hankittava 3-4 ehkä viisikin kieltä kohti. Kolmessa pääneuvotteluhuoneessa ovat tulkkauslaitteet ja tulkkikopit. Kääntäjien ja konekirjoittajien myötä kansainvälisen sihteeristön osuus nousee yli viidenkymmenen.

Varsinaisen kokouksen sihteeristö on muilta osin suomalaisia. Mm. seurantakokouksen pääsihteerit, apulaispääsihteerit, lehdistöpäälliköt sekä hallintokoneisto ovat Suomesta.

- Alkuvuodesta olivat talon rakentamiseen viittaavat kysymykset päällimmäisinä järjestelyissä. Nyt voidaan aloittaa jo itse kokouksen suunnittelu kokous- ja asiakirjajärjestelyineen sekä henkilörekrytoineen, toteaa Ojanen.

Katajanokka on yksinen siltoineen ollut liikenteellisesti melkoinen pullonkaula. Kansainvälisen kokouksen liikennejärjestelyjä helpottaa kuitenkin huomattavasti toinen silta, joka valmistuu loppuvuodesta. Presidentinlinnan ja Enzo-Gutzeitin talon välille.

Uusi tiekartta Karjalasta

Yksivuotispäiväänsä viettänyt Suomi-Karjala-seura julkisti huhtik. 9:tenä uuden tiekartan Karjalasta.

Kartassa on tietoa sekä Suomen että Neuvostoliiton teistä. Pohjoisessa kartta ulottuu Varanginvuonon tasolle, etelässä Leningradin alapuolelle, idässä Arkangeliin ja lännessä Pohjois- ja Etelä-Karjalaan.

Kartan mittakaava on 1:1,000,000 ja sen hinta on 78 markkaa.

Turvapaikan hakijoita karkotettu

Sisäasiainministeriö on kuuluneen talven aikana päättänyt karkottaa noin sata turvapaikan hakijaa. Aiemmin Suomesta on karkotettu pääasiassa rikollisia ja ainoastaan muutama turvapaikan hakija.

Tähän mennessä kaikki turvapaikan hakijat ovat valittaneet korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Seppo Rätty heitti uuden maailmanennätyksen

Seppo Rätty heitti keihään maailmanennätyksen toukok. 6. p:nä Japanin Shizuokassa. Rädyn tulos 91,98 on tasan metrin parempi kuin Britannian Steve Backleyn viime heinäkuussa heittämä edellinen maailmanennätys.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomailla: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

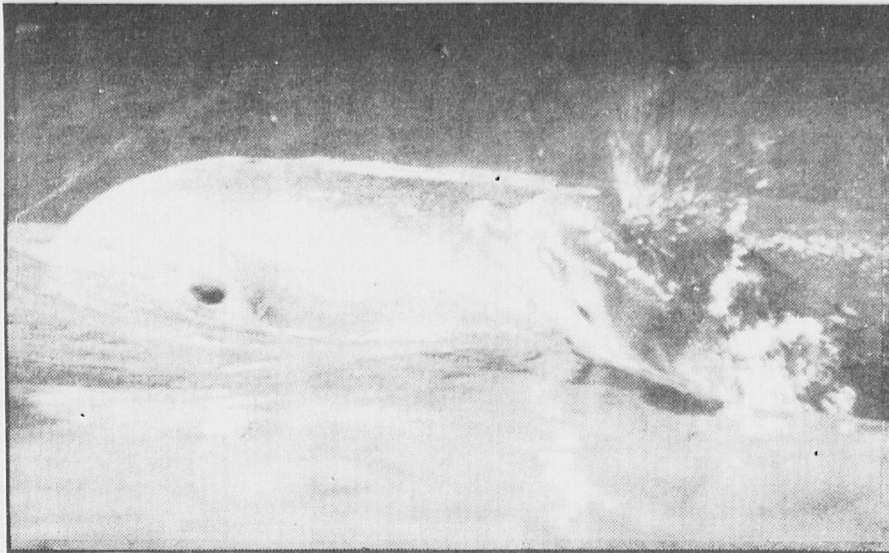
Delfiinit taas pieniin päin

Veera ja Näsi odottavat poikasia

Särkänniemen delfinaarissa Tampereella odotetaan taas perheenisäystä. Kolmesta naarasdelfiinistä kaksi on raskaana. Poikasia odottavat Veera ja Näsi. Veeran synnytys tapahtuu lokakuun alussa. Näsin kuukautta myöhemmin. Poikasten isä on delfinaarion ainoa uros, Delfi.

Viime syksynä kolme Särkänniemen delfiiniä synnytti, mutta poikaset menehtyivät pian syntymänsä jälkeen.

Odotusaika ei vaikuta delfinaarion näytöksiin kesän aikana. Esityksiä jatketaan todennäköisesti elokuun puoliväliin.

Näsi synnytti poikasen viime syyskuussa, joka kuitenkin menehtyi myöhemmin. Onko tällä kerralla jo parempi onni matkassa?

Nokialta uusi puhelin-systeemi

Posti- ja telelaitos Ptl ottaa ensi vuonna käyttöön järjestelmän, jossa puhelimenkäyttäjä voi osoittaa laskun eri puhelinnumeroon kuin siihen, josta hän soittaa. Ennen varsinainen numeroa soittaja näppäilee salasanalla sisältävän tunnuksen, jonka mukaan lasku osoitetaan sovittuun numeroon.

Ptl:n mukaan sen Nokialta tilaama "älyverkkoratkaisu on ensimmäinen laatuaan maailmassa". Järjestelmä maksaa alkuvaiheessa 50 miljoonaa markkaa (12,5 miljoonaa dollaria) ja se koostuu DX-200 -puhelinkeskuksista ja Tandem-tietokoneista.

Ilkka Suominen lähtee presidenttiehdokkaaksi

Suomi saa lisää presidenttiehdokkaita sitä mukaan kuin vuoden 1994 presidentinvaalit lähestyvät. Eduskunnan puhemies Ilkka Suominen valmistautuu myös kokoomuspuolueen presidenttiehdokkuuteen. Töitään keventänyt Suominen ilmoittaa lähtevänsä kokoomuksen esivaaleihin "jos pyydetään". Suominen lisäksi esivaaleihin on ilmoittautunut ulkomaankaupaministeri Pertti Salolainen, joka pyrkii myös puolueen puheenjohtajaksi Suominen jälkeen.

Kokoomus valitsee presidenttiehdokkaansa neuvokantavalla esivaalilla, johon voivat osallistua myös muut kuin kokoomuksen jäsenet. Lopullisen valinnan tekee kokoomuksen puoluekokous 1993.

Vaateustehdas Piretta konkurssiin

Kuopiolainen vaateustehdas Piretta-P.t.a. Oy jätti yllättäen tiistaina, huhtik. 9. konkurssihakemuksen. Toimitusjohtaja Heikki Koposen mukaan yhtiön rahoitus katkesi markkinoiden heikkenemisen vuoksi sekä tappioihin. Samanaikainen suuri rationalisointi-investointi ja sijoitukset olivat liikaa rahoittajille.

Yritys teki viime vuonna tappiota 37 miljoonaa markkaa. Yhtiön 840 työntekijää Kuopiossa, Iisalmissa, Nivalassa ja Pietarsaareissa saivat kirjallisen ilmoituksen yllätyksellisestä irtisanomisesta.

Konkurssihallitus jatkaa tehtaiden tuotantoa toistaiseksi. Syksyksi yhtiöllä on suuret tilaukset ja tuotteilla maine, joiden varaan yritetään löytää jatkaja.

Ulkomaisia tytäryhtiöitä konkurssi ei koske.

Suominen mukaan on turha kiistää ehdokkuutta. Jos häntä aikanaan pyydetään esivaaleihin ja hän niissä menestyy, hän on "mukana kisassa" eli puolueen presidenttiehdokas.

Suominen valittiin hiljattain eduskunnan puhemieheksi. Hän jäi pois keskustan ja kokoomuksen hallituksesta ja jättää ensi kesänä myös puolueen puheenjohtajan tehtävät.

Suominen luopui samalla pakastevirastaan, Alkon johtajan paikasta, mutta nousee Alkon hallintoneuvoston puheenjohtajaksi työministeri Ilkka Kanervan (kok) tilalle. Tuore hallitus on sopinut, että ministerit eivät ota pakastevirkoja eivätkä ole merkittävien yritysten hallintoelimissä.

Ovako sulkee Imatran tehtaansa

Teräsyhtymä Ovakon johto on päättänyt lopettaa terästehtaansa Imatralla, vaikka laitokseen on investoitu satoja miljoonia markkoja viime vuosina.

Lopettaminen jättää ilman töitä suoraan 760 ihmistä, alihankkijat mukaan lukien toistatuhatta.

Tehtaan täydelliseltä lakkauttamiselta vältytään vain, jos sille löytyy ostaja tai jos Ovako löytää yhteistyökumppanin, joka on valmis vielä vaadittaviin investointeihin yhdessä Ovakon kanssa.

Yhtymän johto ei ollut toiveikas jatkamahdollisuuksista.

Ovako luopuu Imatrasta toimitusjohtajan mukaan juuri siksi, ettei useita vuosia jo kestäneelle tappioputkelle näy loppua.

Suomalaiset haluaisivat vahvistaa ilmavoimia

Suomalaiset haluavat ensisijaisesti vahvistaa ilmavoimiaan. Tuoreen mielipidetiedustelun mukaan tätä mieltä on yli puolet eli 52 prosenttia suomalaisista. Viime vuonna, ennen Persianlahden sotaa, ensisijaisesti ilmavoimien vahvistamista kannatti 36 prosenttia haastatelluista.

Noin kahdeksannes eli 13 prosenttia katsoi, että kaikkia puolustushaaroja olisi vahvistettava tasapuolisesti. Maa-voimia haluaisi ensisijaisesti vahvistaa 14 prosenttia ja merivoimia neljä prosenttia. Kahdentoista prosentin mielestä ei pitäisi vahvistaa mitään puolustushaaraa.

Suhtautuminen puolustushaarojen keskinäiseen tärkeyteen on muuttunut Persianlahden sodan jälkeen merkittävästi. Ennen sotaa lokamarraskuussa 1990 ilmavoimien vahvistamista ensisijaisesti halusi 36 prosenttia suomalaisista. Miltei yhtä moni eli 30 prosenttia oli tuolloin sitä mieltä, että kaikkia puolustushaaroja on vahvistettava tasapuolisesti.

Tiedot perustuvat maanpuolustustiedotuksen suunnit-

telukunnan (MTS) Taloustutkimus Oy:ltä tilaamaan mielipidetiedusteluun. Tutkimuksessa haastateltiin noin tuhatta suomalaista.

Puolustustahto edelleen luja

Tutkimuksissa ilmenee, että suomalaisten puolustustahto on edelleen luja. 75 prosenttia on sitä mieltä, että suomalaisten olisi puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, jos Suomeen hyökätään, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Vuonna 1990 vastaava määrä oli 74 prosenttia.

Viidennes eli 19 prosenttia haastatelluista on sitä mieltä, että suomalaisten ei pitäisi

puolustautua aseellisesti seläläisissä tilanteissa, joissa tulos näyttäisi epävarmalta. Viime vuonna samaa mieltä oli yhtä paljon haastatelluista.

Suhtautuminen puolustustasapainoon ei ole merkittävästi muuttunut, joskin määrärahojen vähentämistä vaativien osuus on noussut kahdeksan prosenttiyksiköksi.

Säästölinjan suosinta näkyi myös suhtautumisessa koko puolustustasapainoon, vaikka korottamisen kannattajia oli 33 prosenttia niin nyt samoin kuin viime vuonna. Ennallaan määrärahat haluaa pitää 46 prosenttia. Nyt joka viides eli 20 prosenttia halusi vähentää määrärahoja, kun viime vuonna vähentämistä haluavia oli 12 prosenttia.

FINNEXPRESS

★ EARLY BIRDS SAVE MONEY ★

BUY YOUR SUMMER FLIGHTS
BEFORE MAY 31ST AND SAVE

\$100

ON YOUR AIRFARE TO FINLAND

- SCANDINAVIAN BONUSPASS -
INCLUDED FREE WITH TICKETS

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Maailman tapahtumia

Shevardnadze kiinnostunut YK:n pääsihteerin tehtävistä

Neuvostoliiton entinen ulkoministeri Eduard Shevardnadze on halukas ryhtymään ehdokkaaksi YK:n pääsihteerin virkaan. Hän sanoi saksalaiselle Bild am Sonntag -lehdelle, että ensi sijassa pääsihteerin pitäisi jatkaa virassaan. "Jos hän luopuu ja minua ehdotetaan virkaan, harkitsen sitä", hän sanoi.

Lontoossa ilmestyvän The Economist-talouselähdteen mielestä Shevardnadze olisi erittäin sopiva ehdokas virkaan.

Eduard Shevardnadze

Lehden mielestä Shevardnadze olisi mies paikallaan siitäkin huolimatta, että hän puhuu huonosti englantia eikä lainkaan ranskaa.

Shevardnadze sanoi lehtihaastattelussa pelkäävänsä, että Neuvostoliiton tyytymättömän massan joukosta saatetaan nousta valtaan Hitlerin tapainen diktaattori. Hän ennusti, että presidentti Mihail Gorbatshevillä on kolme neljä kuukautta aikaa toteuttaa demokraattiset uudistuksensa.

Sveitsi lopettaa pankkien hämärätilit

Sveitsin liittovaltion pankkikomissio on tehnyt päätöksen, jonka mukaan Sveitsin pankeissa luovutaan sellaisista nimettömistä tileistä, joita ovat pitkään käyttäneet rahojensa kätkemiseen diktaattorit, huumekauppiat, vakoojat ja hämäräperäiset henkilöt.

Viime elokuussa Sveitsissä kiellettiin ns. rikollisen rahan pesu. Tämä tarkoittaa sitä, että pankit eri keinoin häivyttävät rahan rikollisen alkuperän. Laki vaatii pankkeja ja rahoitusyhtiöitä varmistamaan tallettajan alkuperän.

Nyt tehdyn päätöksen mukaan ns. B-tyyppinen talletus-

tili lopetetaan 1. heinäkuuta mennessä. Tähän asti ovat asianajat ja yritykset saaneet tallettaa varoja asiakkaidensa lukuun ilman että heidän on tarvinnut ilmoittaa asiakkaidensa nimiä.

Päätöksen mukaan pankkeja vaaditaan ensi vuoden syyskuun 30. päivään mennessä selvittämään B-tyypin talletustilien haltijoiden asiakkaiden henkilöllisyys. Jos tallettajat kieltäytyvät paljastamasta heidän henkilöllisyyttään, on pankkien lopetettava liikesuhteet heidän kanssaan.

Albania alkaa muuttua

Albania on ottanut jo monta askelta kohti moniarvoisuutta, vaikka kommunistit saivatkin kahden kolmasosan enemmistön maan parlamenttiin. Parlamentti hyväksyi hiljattain armeijan, poliisin ja salaisen poliisin Sigurimin epäpolitisoinnin. Kommunistisen työn puolueen valta loppuu myös ulkomaanedustustoissa ja tiedotusvälineissä.

Parlamentti, jonka työskentelyyn oppositio on jo liittynyt alkuvaiheen boikotin jälkeen, on niin ikään sopinut "omistusmuotojen monipuolistamisesta". Se merkitsee pääomaköyhässä maassa ennen kaikkea ulkomaisten investointien hyväksymistä.

Albanian sosialistisen kansantasavallan nimi muuttuu pelkäksi Albanian tasavallaksi.

Parlamentti on valinnut Ramiz Alian uudelleen presidentiksi. Uusissa oloissa se merkitsee sitä, että työn puolueen on valittava hänen tilalleen uusi ensimmäinen sihteeri toukokuun lopussa pidettävässä puoluekokouksessaan.

Albaniaan perustettu sosialidemokraattinen puolue on otettu maassa hyvin vastaan. Nyt demareilla on vuorossa piirikokousten järjestäminen 20 kaupungissa ympäri maata. Puolueen lehden on myös määrä aloittaa ilmestymisen lähiaikoina.

Pohjoismailta jättiläina Unkarin keskuspankille

Pohjoismaiden Investointipankki on sopinut Unkarin kanssa 35 miljoonan dollarin eli noin 140 miljoonan markan lainaohjelmasta. Lainansääjää on Unkarin keskuspankki, joka antaa lainan liikepankeille edelleen lainattavaksi.

Lainaohjelmalla on tarkoitus rahoittaa hankkeita, joissa toimitukset Pohjoismaista ovat huomattavia. Islannista, Ruotsista, Suomesta ja Tanskasta on jo tullut kyselyjä toimitusmahdollisuuksista. Hankkeet koskevat televiestintää sekä energia- ja ympäristösektoria.

Tanska lisää öljytuotantoaan

Öljyn ja maakaasun tuotanto Tanskalle kuuluvilla Pohjanmeren alueilla on kasvanut viime kuukausina niin, että Tanskasta tulee öljymavainen todennäköisesti jo tänä vuonna.

Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Tanska vajaan 20-vuotisen öljyntuottajakautensa aikana saavuttaa tämän lajin energiaomavaraisuuden.

Tanska on kilpaillut pitkään Italian kanssa Länsi-Euroopan kolmanneksi suurimman öljyntuottajan asemasta ja lieenee nyt Englannin ja Norjan jälkeen Länsi-Euroopan kolmanneksi suurin öljyvaltio.

Tanskan tämänhetkinen energian vuosituotanto Pohjanmeren maakaasu- ja öljykentillä vastaa kymmentä biljoonaa tonnia öljyä. Tänä vuonna öljyä porataan lähes viidennes viimevuotista enemmän ja maakaasun myyntikin on kasvanut viime vuoden alusta 40 prosenttia.

Islannin Metsäseura palkitaan kesäkuussa

Pohjoismaiden ympäristöpalkinto 1991 on myönnetty Islannin metsäseuralle (Íslands skogssálfskap).

Vapaaehtoisjärjestö on vuodesta 1930 lähtien työskennellyt Islannin kasvillisuuden säilymiseksi jk eroosion estämiseksi istuttamalla metsiä ja suojelemalla jäljellä olevia koivumetsikköjä.

Eroosio on Islannin ehdottomasti suurin ympäristöongela, ja lähes kaksi kolmannesta maan luonnonvaraisesta kasvillisuudesta on tuhoutunut.

Pohjoismaiden ympäristöpalkinto jaetaan kesäkuussa Reykjavikissa.

Päätös palkinnon saajasta tehtiin äskettäin pohjoismaisen ympäristö- ja biologiavuoden päätoimikunnan kokouksessa Helsingissä.

Suomen ehdokkaana palkinnolle oli tänä vuonna Kierätsyliike.

Ruotsin naisten ammattitaudit nousussa

Ruotsin ammattiliittojen keskusjärjestön LO:n naisjäsenien ammatissairaudet kaksinkertaistuivat 1980-luvun toisella puoliskolla, ilmenee selonteosta.

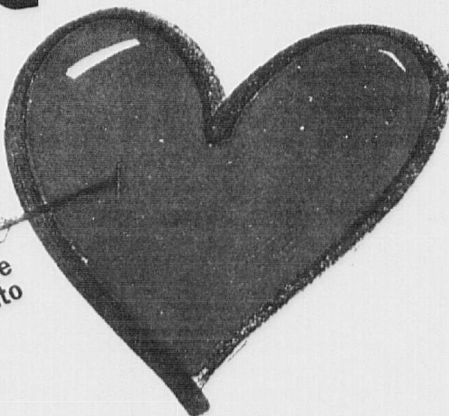
Vuonna 1985 ilmoitti 11,000 naista kärsivänsä rasisairauksista, yliherkkyyksistä ja ihottumista. Selonteon mukaan 1989 luku oli 22,000. Noin 80 prosenttia oli rasisairauksia.

LO:n Carina Nilssonin mukaan tämä kehitys on seurausta mm. yksipuolisesta ja yksitoikkoisesta nopeatahtisesta työstä. Esimerkkeinä hän mainitsi liukuhihnatyön ja kauppojen kassat.

Nilssonin mukaan naisten työtapaturmat ovat lisääntyneet ja miesten vähentyneet. Suuri ongelma hänen mielestään ovat kuitenkin ammattisairaudet.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES